

A young woman with brown hair in a ponytail, wearing a light blue uniform, is sitting and talking to an elderly woman. The elderly woman has white hair, wears glasses, and a dark patterned cardigan. They are in a living room with a brown leather sofa. A round wooden coffee table is in the foreground with a small white cup on it. The background shows a framed picture on the wall and a lamp.

Vårdföretagarnas Äldreomsorgsbarometer

september 2026

Innehållsförteckning

1. Specialstudie: Resurser till äldreomsorgen 2016-2025
2. Omsorgstagare inom äldreomsorgen 2016–2025
3. Kostnader och resursanvändning inom äldreomsorgen 2015–2025
4. Äldreomsorg i kommunerna 2025

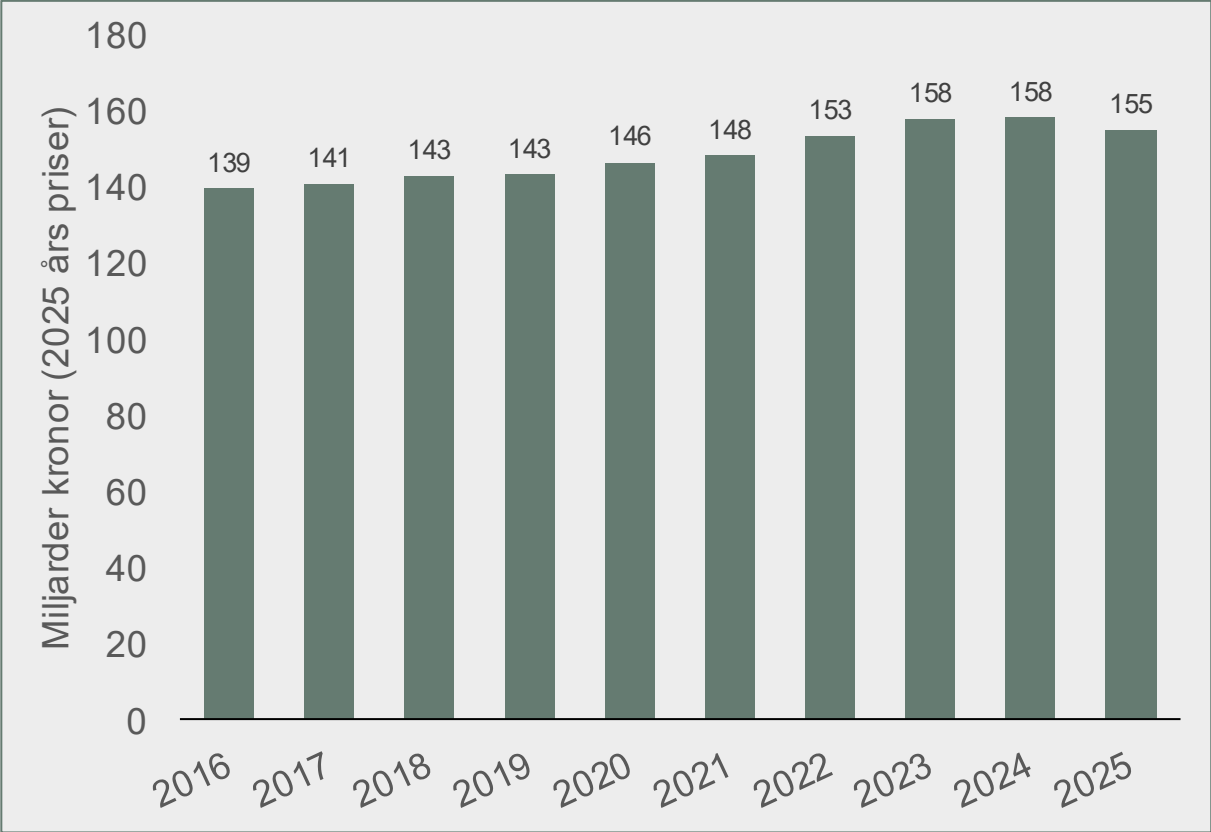
1. Specialstudie: Resurser till äldreomsorgen 2016–2025

Resurser till äldreomsorgen perioden 2016–2025

- De totala resurserna * till äldreomsorgen** har ökat med 11 procent perioden 2016–2025. Dock skedde en tydligt minskning mellan 2024 och 2025 med drygt 3 procent.
- Samtidigt har antalet äldre ökat kraftigt, vilket inneburit att resurserna utslaget på samtliga individer 65 år och äldre i stället har minskat med nästan 2 procent under perioden.
- Resurserna per faktisk äldreomsorgsinsats, det vill säga hemtjänst eller särskilt boende, har ökat något under perioden 2016–2025 med 2,5 procent. Dock har det skett en tydlig minskning från 2023 och framåt.
- Resurserna till särskilt boende har ökat med nästan 8 procent i genomsnitt och resurserna till hemtjänst med 1,5 procent.
- Orsaken till att den totala ökningen bara var 2,5 procent är att antalet äldre med plats på särskilt boende som andel av summan av åtgärderna särskilt boende och hemtjänst har minskat med 2 procentenheter, från 33,5 procent till 31,4 procent.
- Resurserna per individ har minskat trots att det samtidigt skett en tydlig förskjutning i gruppen 65+ år mot individer 80 år och äldre.
- Antalet 80+ år har ökat med 35 procent perioden 2016-2025 medan gruppen 65–79 år bara har ökat med 6 procent.
- Det innebär att gruppen 80+ år andel av samtliga äldre har ökat från knappt 26 procent till nästan 31 procent.
- Att resurserna per individ har minskat är mot den här bakgrunden anmärkningsvärt då behoven av äldreomsorg ökar tydligt med högre ålder.
- Då antalet riktigt gamla ökar snabbt kommande år är utvecklingen av mindre resurser per äldre oroande och risken är stor att många äldre inte kommer att få sina behov tillgodosedda.

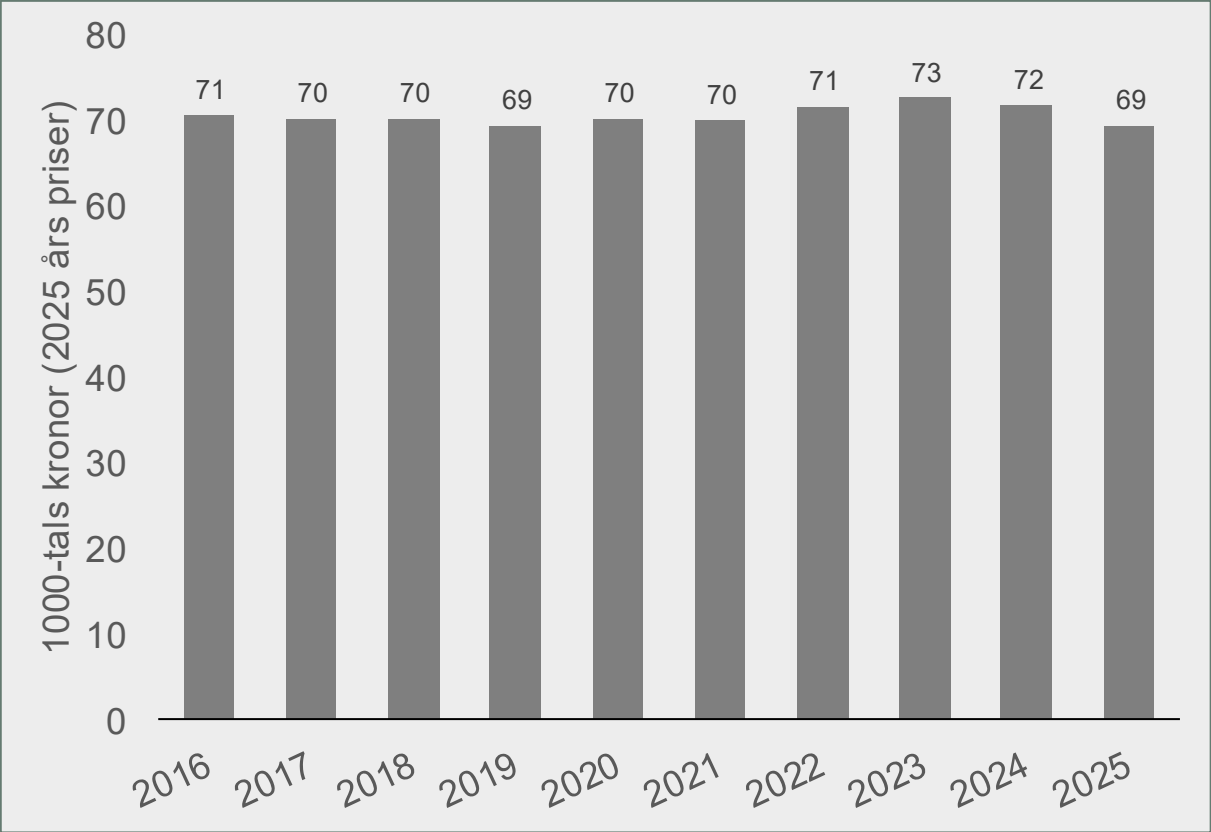
Utvecklingen av resurser till äldreomsorgen och äldreomsorgen per äldre perioden 2016–2025

Utveckling av kostnaden för särskilt boende och hemtjänst i fasta priser perioden 2016-2025 i riket

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB) & SKR

Utveckling av kostnaden för särskilt boende och hemtjänst per äldre 65+ år i fasta priser perioden 2016-2025 i riket

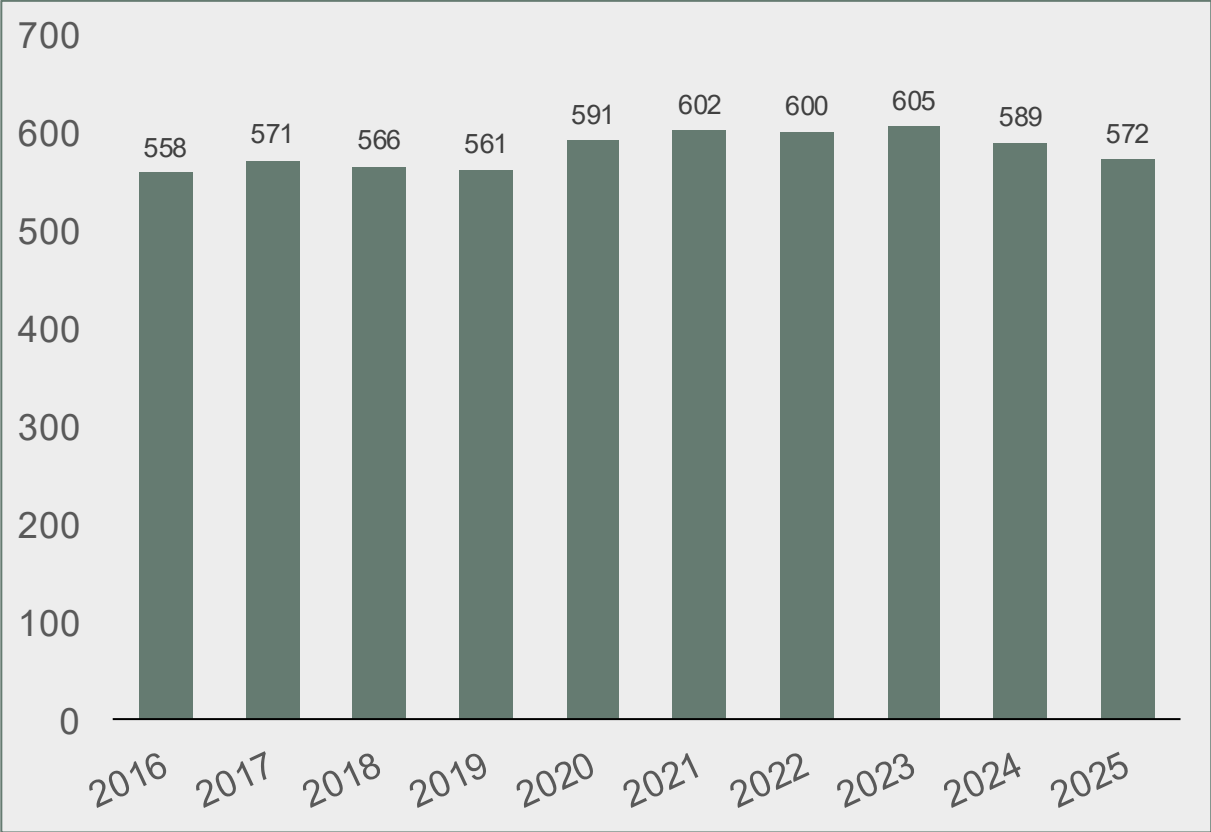

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB), SKR & Befolkningsstatistik (SCB)

* För beräkning av fasta priser har Omsorgsprisindex använts

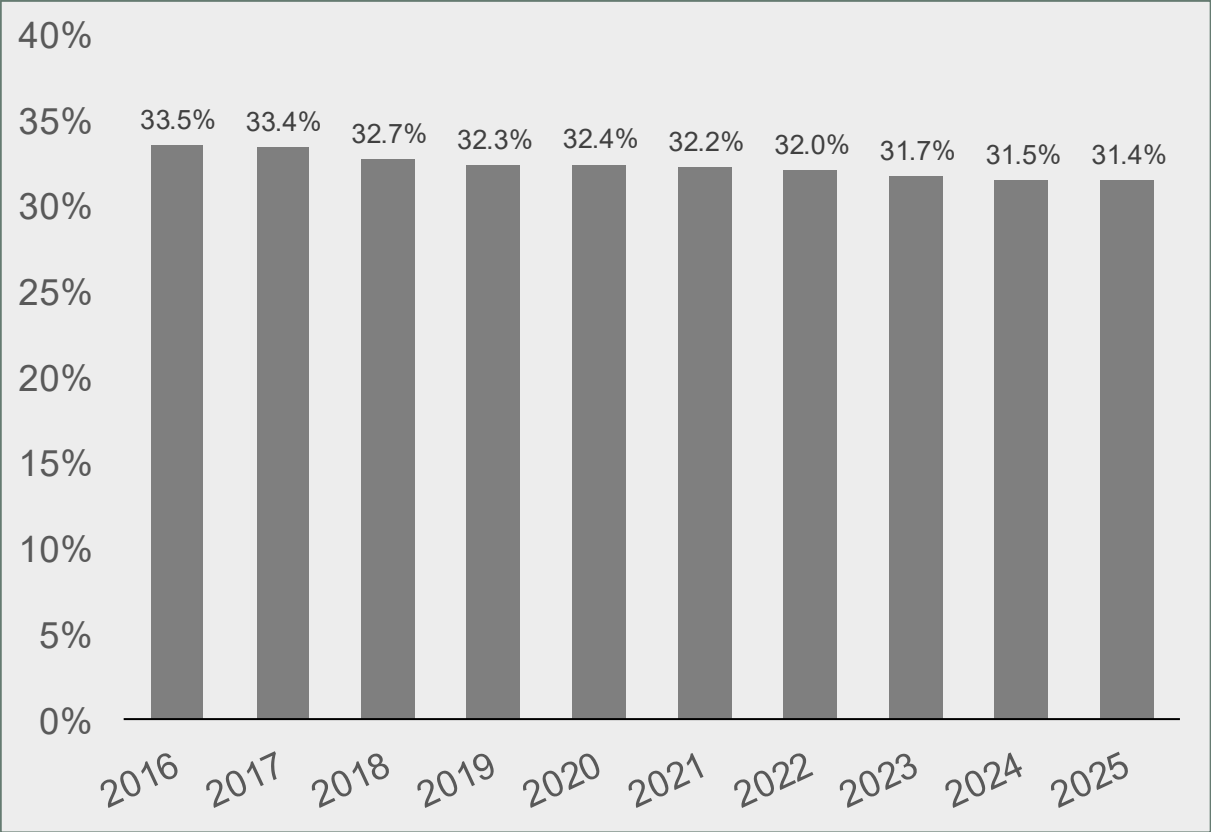
Utvecklingen av resurser till äldreomsorgen per åtgärd perioden 2016–2025

Utveckling av kostnaden för särskilt boende och hemtjänst per omsorgstagare i fasta priser perioden 2016–2025 i riket

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB) & Befolkningsstatistik (SCB)

Utveckling av andel omsorgstagare som har åtgärden särskilt boende av summan av åtgärderna särskilt boende och hemtjänst perioden 2016–2025

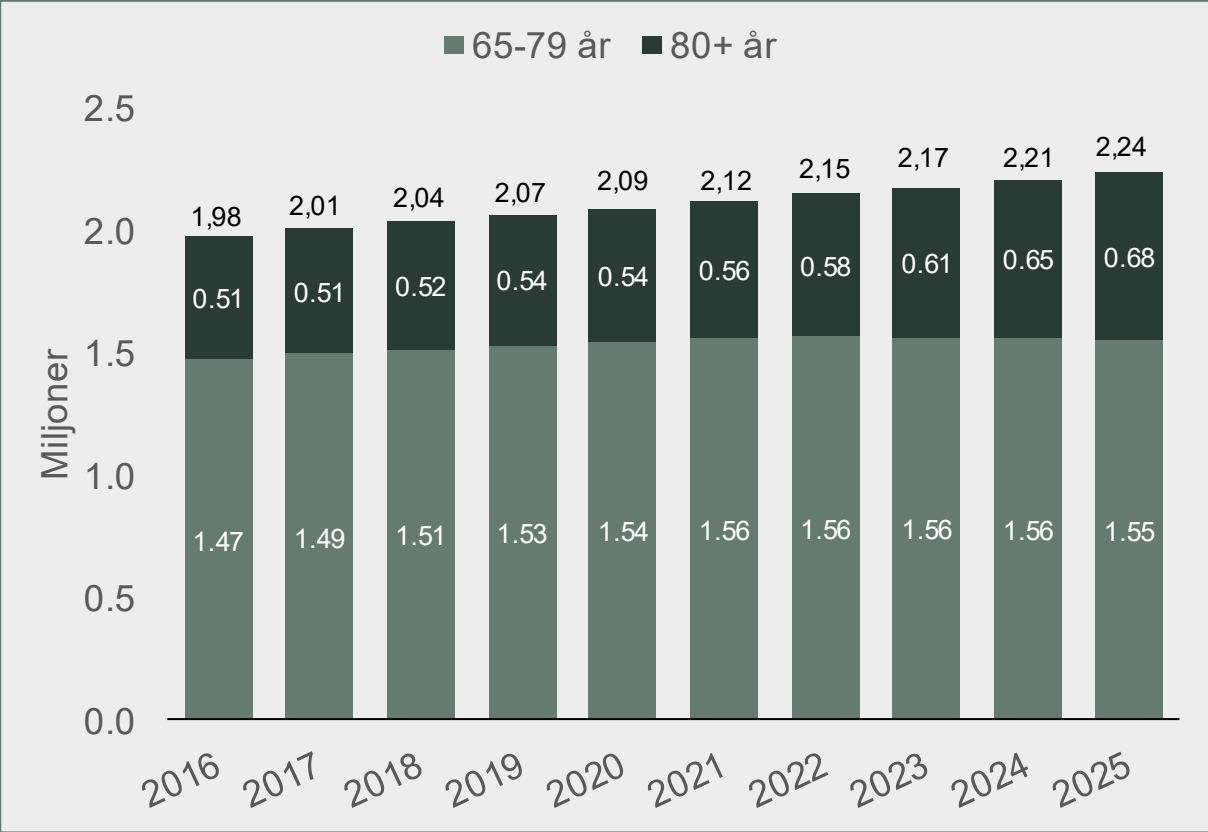

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB) & Befolkningsstatistik (SCB)

* För beräkning av fasta priser har Omsorgsprisindex använts

Utvecklingen av antalet äldre 65–79 år och 80+ år samt andel 80+ år perioden 2016–2025

Utveckling av antalet äldre 65-79 år och 80+ år perioden 2016-2025

Källa: Befolkningsstatistik (SCB)

Utveckling av andelen 80+ år av gruppen 65+ år perioden 2016-2025

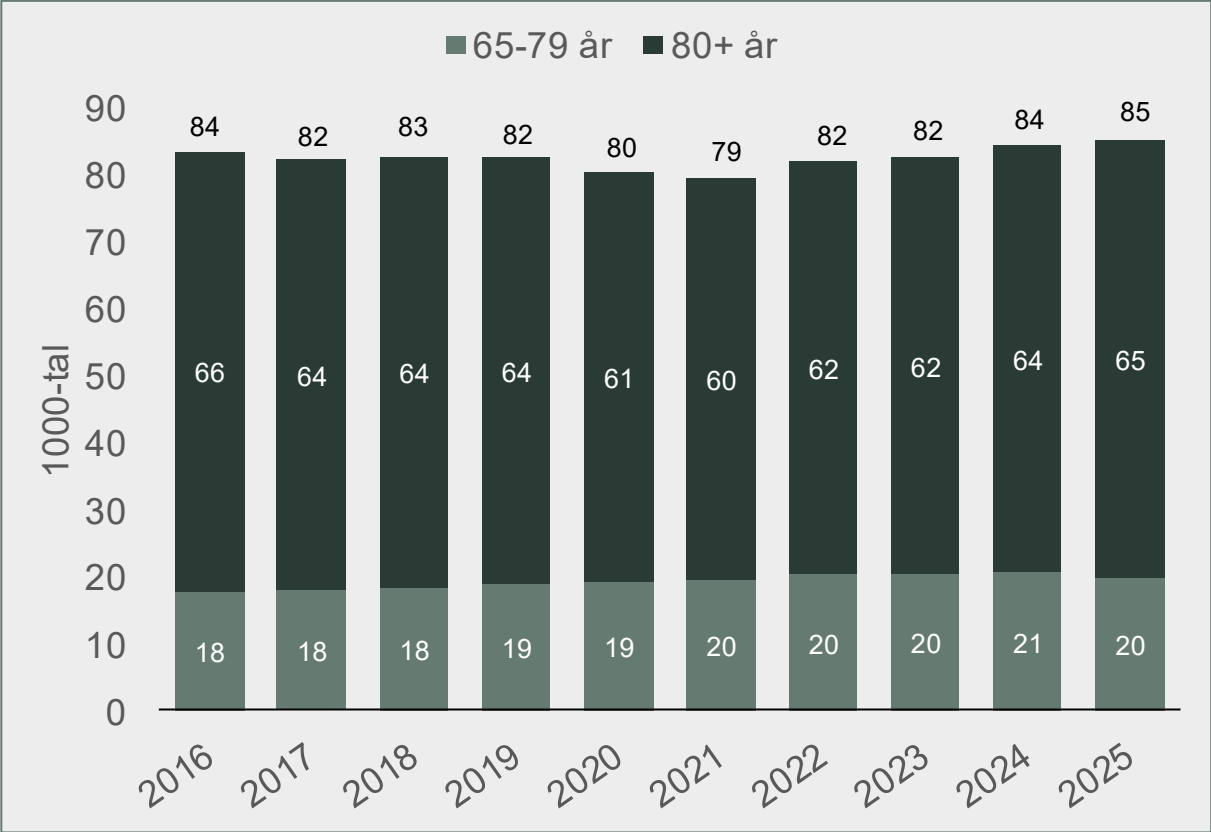

Källa: Befolkningsstatistik (SCB)

2. Omsorgstagare inom äldreomsorgen 2016–2025

Antal och andel omsorgstagare på särskilt boende för äldre

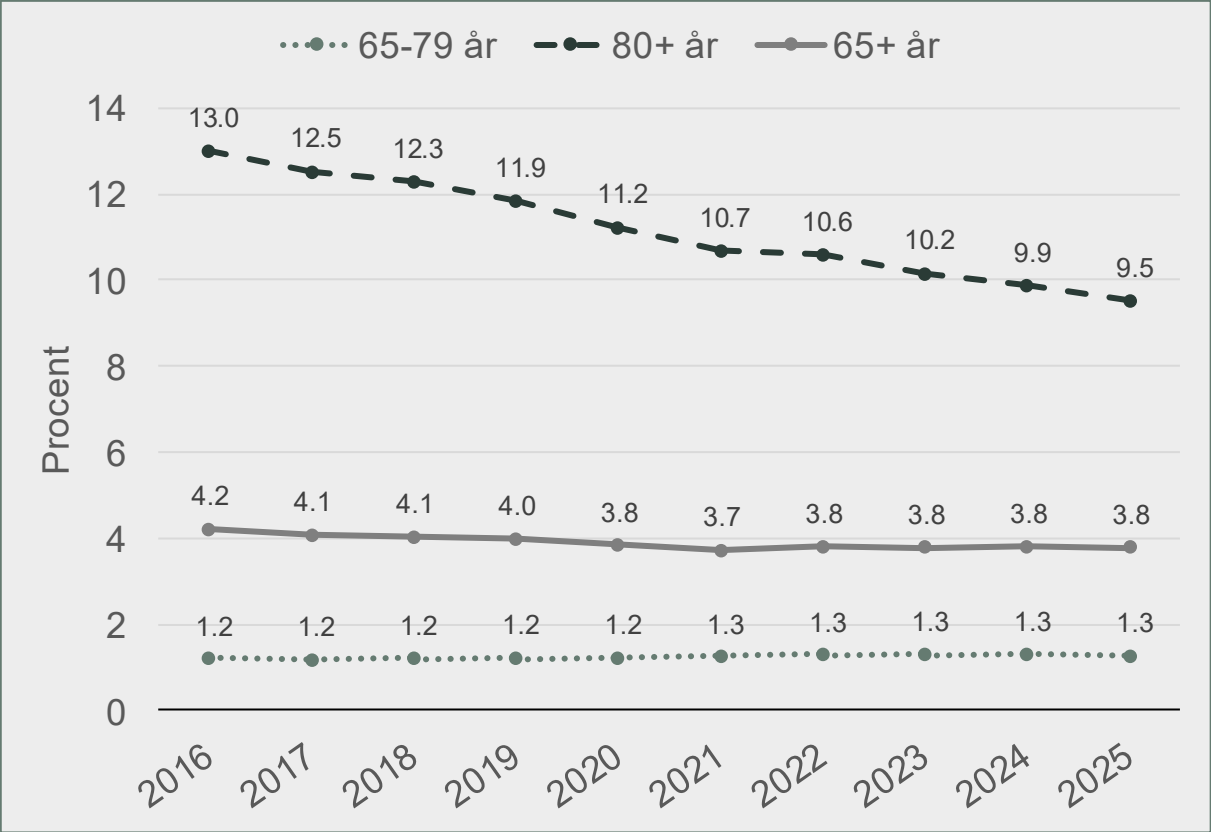
Antal omsorgstagare på särskilt boende för äldre perioden 2016–2025*

Det totala antalet omsorgstagare på särskilt boende för äldre har legat relativt konstant under den senaste 10-årsperioden. Antalet har ökat något mer för gruppen 65–79 år.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen)

Andel omsorgstagare på särskilt boende för äldre perioden 2016–2025

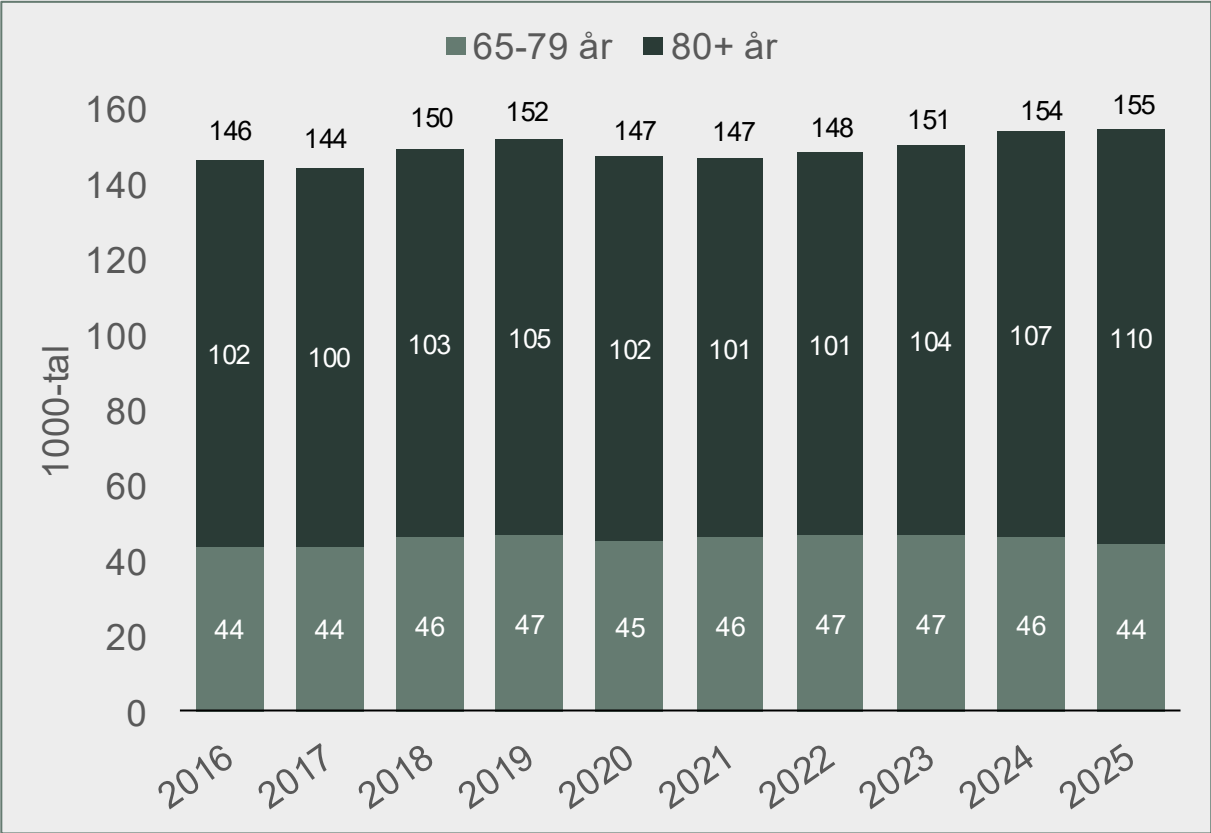
Kombinationen mellan oförändrat antal omsorgstagare i gruppen 80+ år och en ökning av antalet äldre i samma ålderskohort med närmare 35 procent har inneburit att andelen i gruppen 80+ år som har en plats på ett boende har minskat från 13,0 procent till 9,5 procent under perioden 2016–2025.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

*Avser oktober respektive år

Antal och andel omsorgstagare med hemtjänst* för äldre

Antal omsorgstagare med hemtjänst för äldre perioden 2016–2025**

Antalet omsorgstagare inom hemtjänsten för äldre har ökat något under den senaste 10-årsperioden. Ökningen har varit knappt 10 000 personer under perioden.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen)

Andel omsorgstagare med hemtjänst för äldre perioden 2016–2025

Även om antalet äldre 80+ år med hemtjänst har ökat något under den senaste 10-årsperioden så har andelen i ålderskohorten som har hemtjänst successivt minskat under perioden. Skälet är att antalet äldre i ålderskohorten 80+ år har ökat kraftigt.

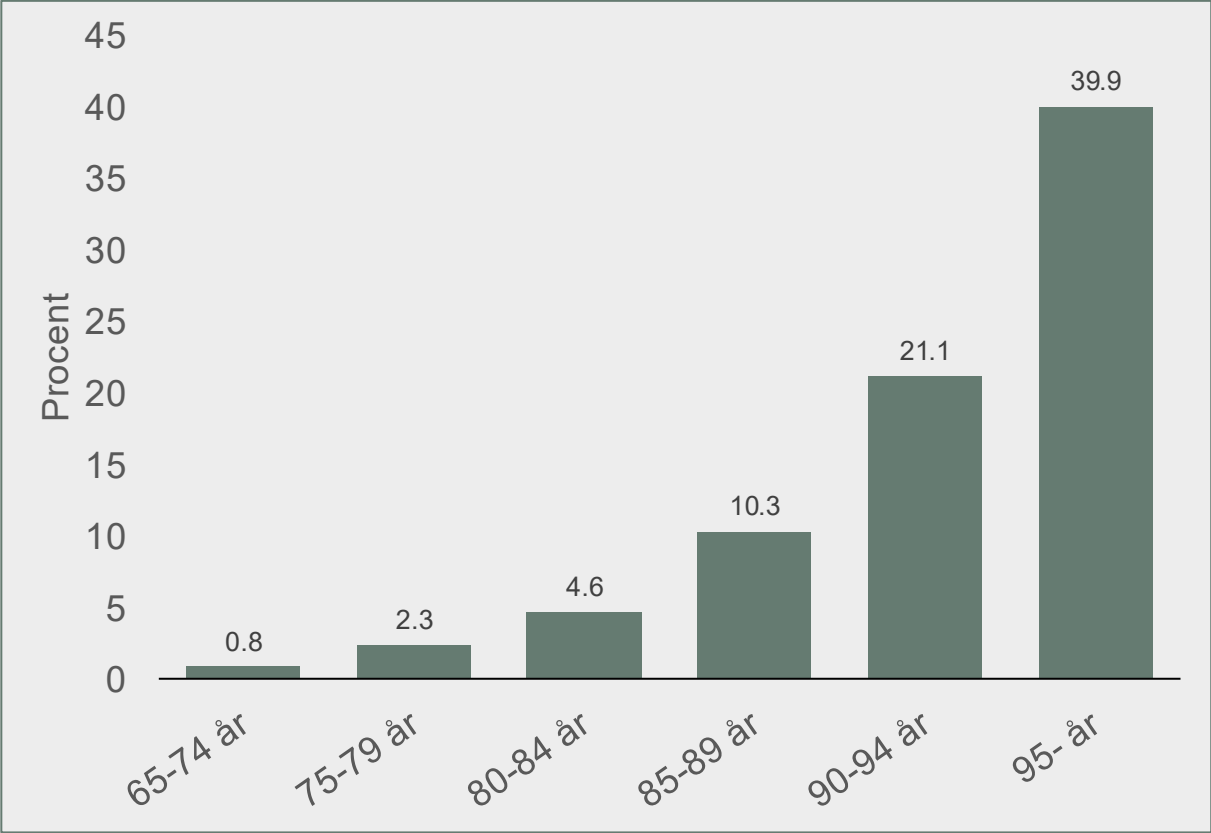
Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

*I denna siffra ingår äldre som inte endast har någon av dessa insatser; trygghetslarm, matdistribution, avlösning, ledsagning.

**Avser oktober respektive år

Andel* omsorgstagare på särskilt boende för äldre och med hemtjänst per ålderskohort 2025

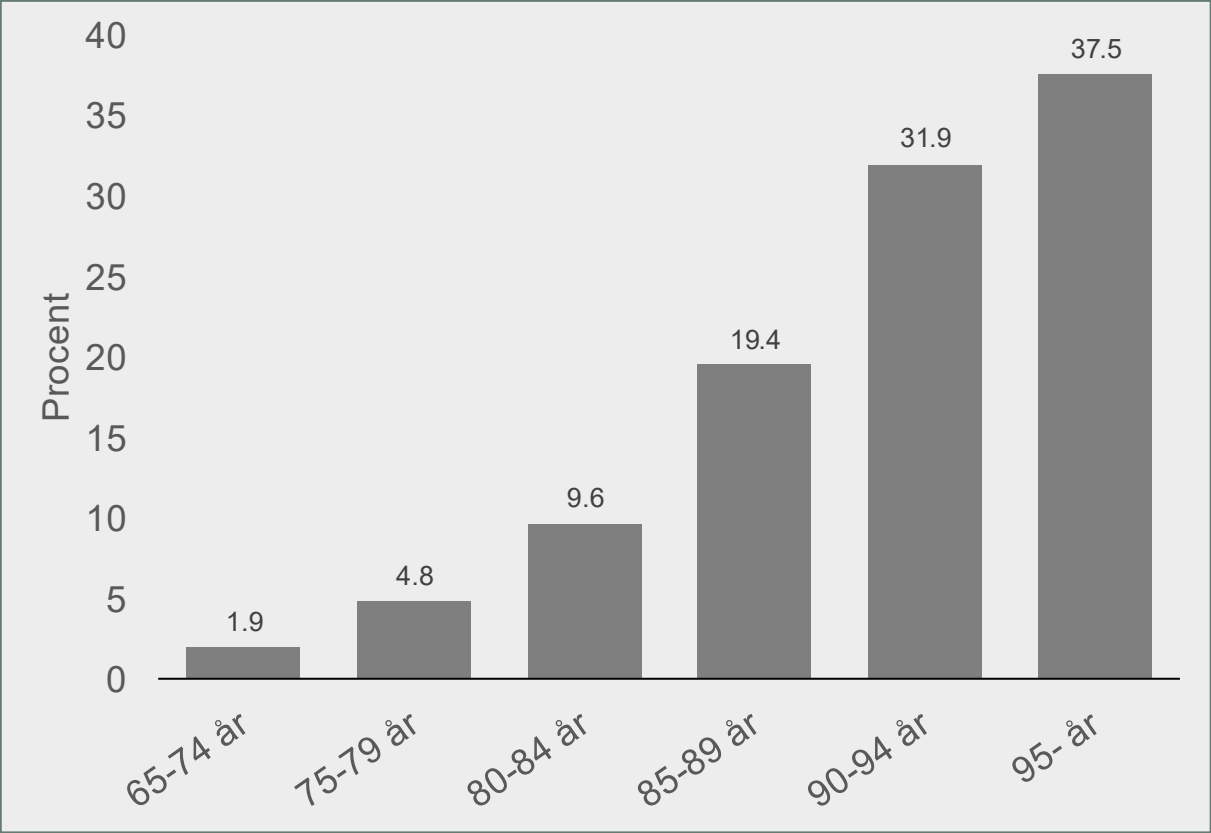
Andel omsorgstagare på särskilt boende för äldre per ålderskohort 2025

Helt naturligt ökar andelen med plats på ett särskilt boende med åldern. Bland dem som är 95 år och över har nästan 40 procent en plats på ett särskilt boende medan endast en knapp procent har det i ålderskohorten 65–74 år.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2025 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Andel omsorgstagare med hemtjänst per ålderskohort 2025

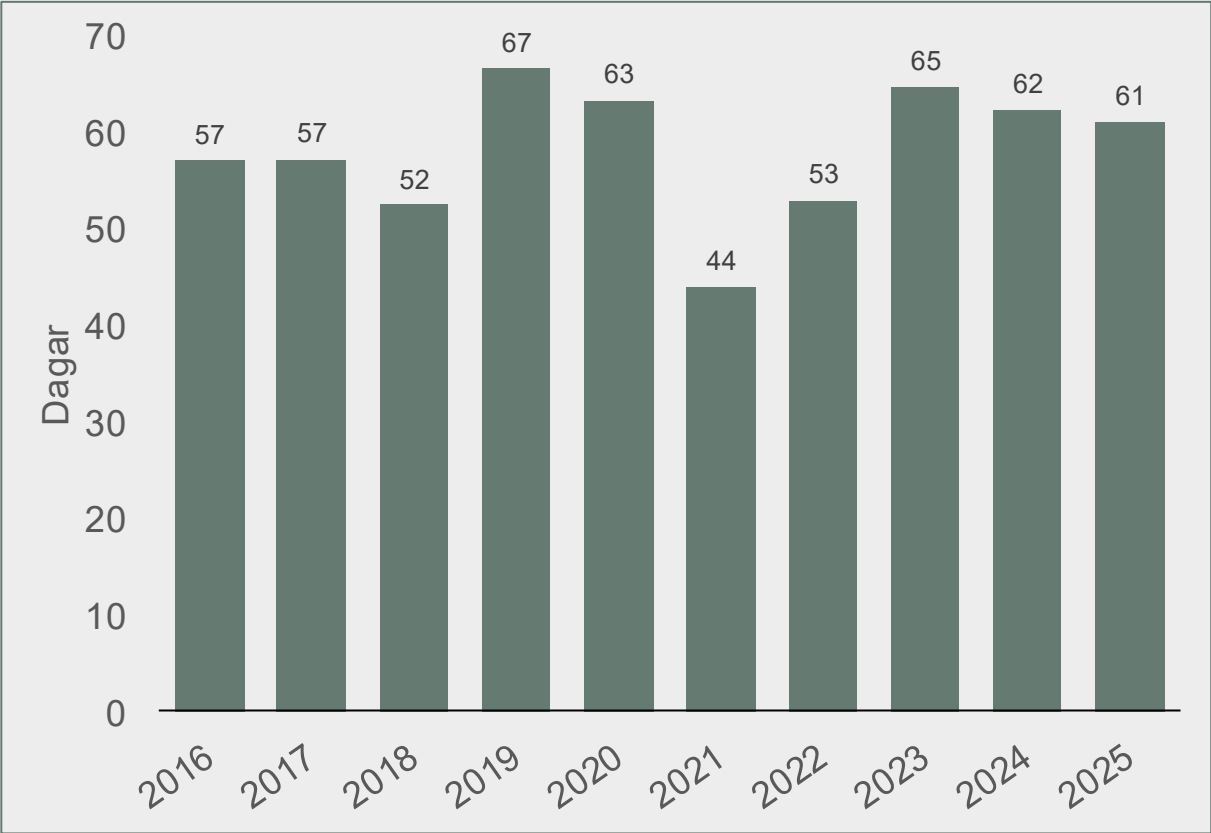
Precis som när det gäller särskilt boende för äldre ökar andelen som har hemtjänst med åldern. Nästan 38 procent av de 95 år och över har hemtjänst. Sammantaget hade runt 75 procent i den ålderskohorten hemtjänst eller plats på särskilt boende äldreomsorg 2025.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2025 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

*Avser oktober 2025

Tid från ansökan till första erbjudandet om ett inflyttningsdatum samt vistelsetid på särskilt boende för äldre perioden 2016–2025

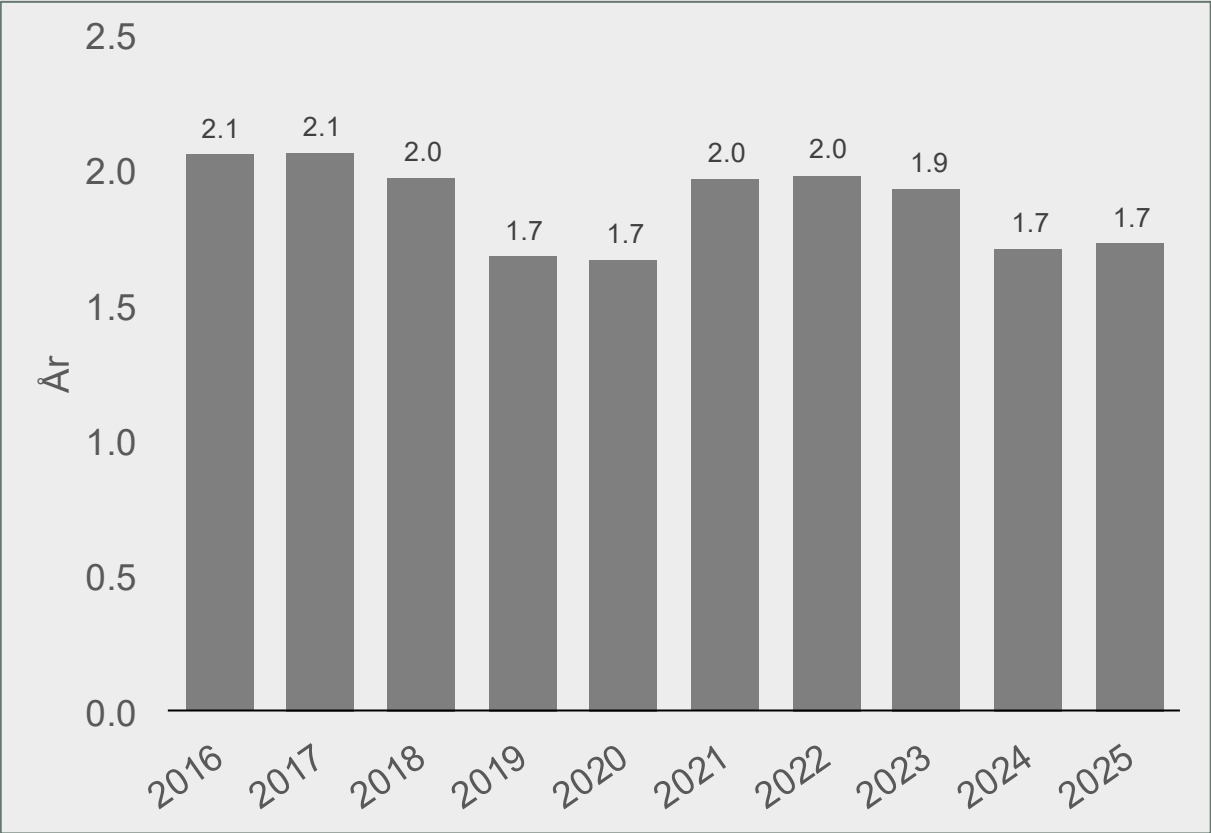
Genomsnittlig tid från ansökan till första erbjudandet om ett inflyttningsdatum på särskilt boende för äldre perioden 2016–2025

Den genomsnittliga tiden det tar efter att en omsorgstagare ansökt om plats på ett särskilt boende och fått ett första erbjudande om inflyttningsdatum är drygt två månader. Tiden har varit relativt konstant de senaste tio åren.

Källa: Kolada

Genomsnittlig vistelsetid på särskilt boende för äldre perioden 2016–2025

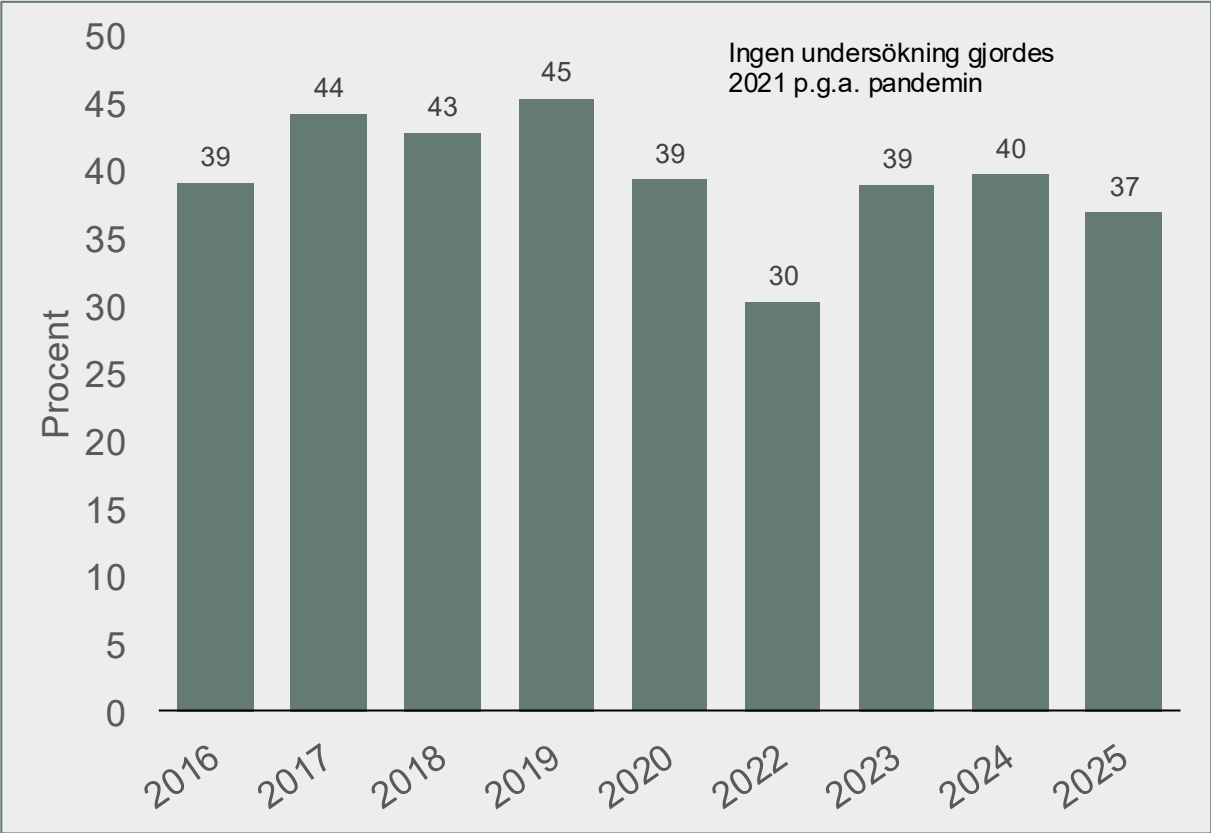

Den genomsnittliga vistelsetiden för en omsorgstagare på ett särskilt boende var 1,7 år. Trots att andelen demenspatienter ökat över tid så har den genomsnittliga vistelsetiden minskat över tid.

Källa: Kolada

Tillgången på särskilt boende för äldre i Sveriges kommuner 2016–2025

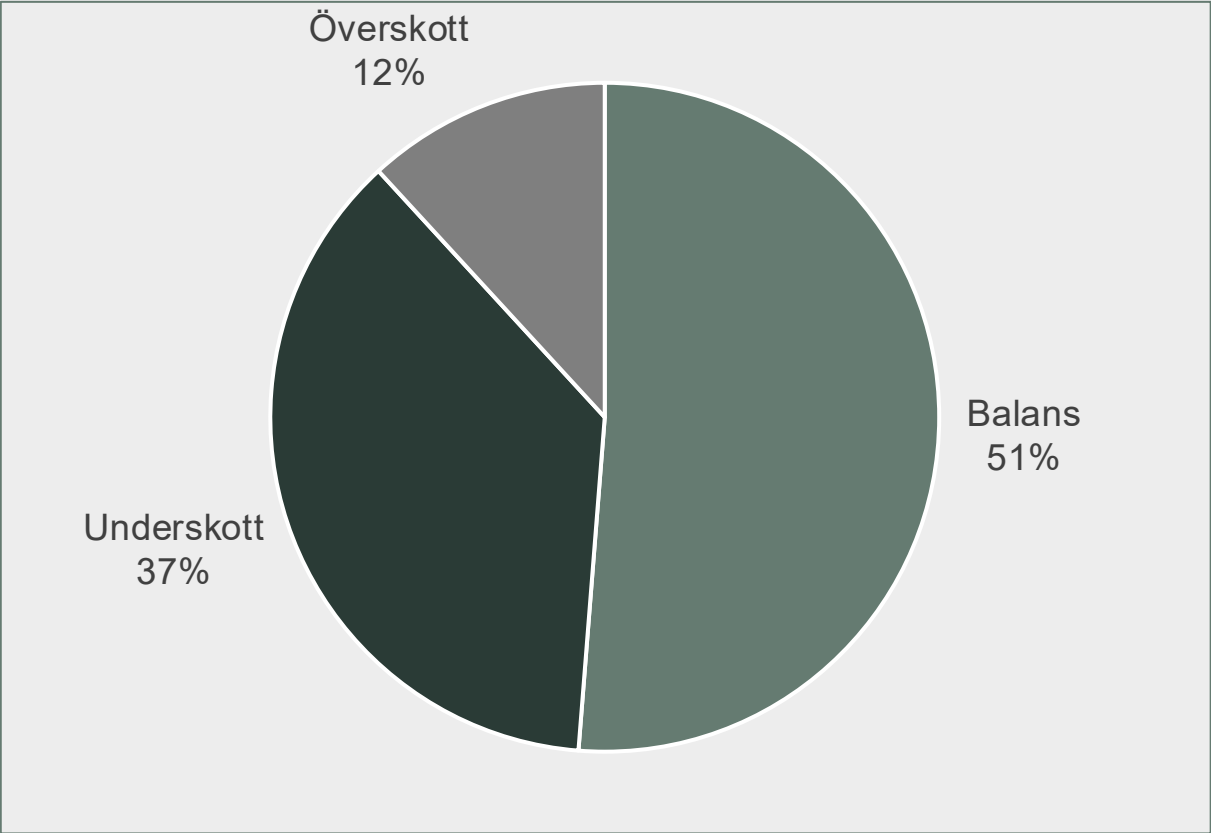
Andel* av kommunerna som anger brist på särskilt boende för äldre perioden 2016–2025

Samtliga år under perioden 2016 och 2025 är det en stor andel av landets kommuner som anger brist på platser på särskilt boende för äldre. Störst var andelen 2019 då 45 procent av kommunerna angav brist och minst var andelen 2022 då 30 procent angav brist.

Källa: Boverket

Fördelningen av andelen kommuner som hade överskott, balans eller underskott av platser på särskilt boende för äldre 2025

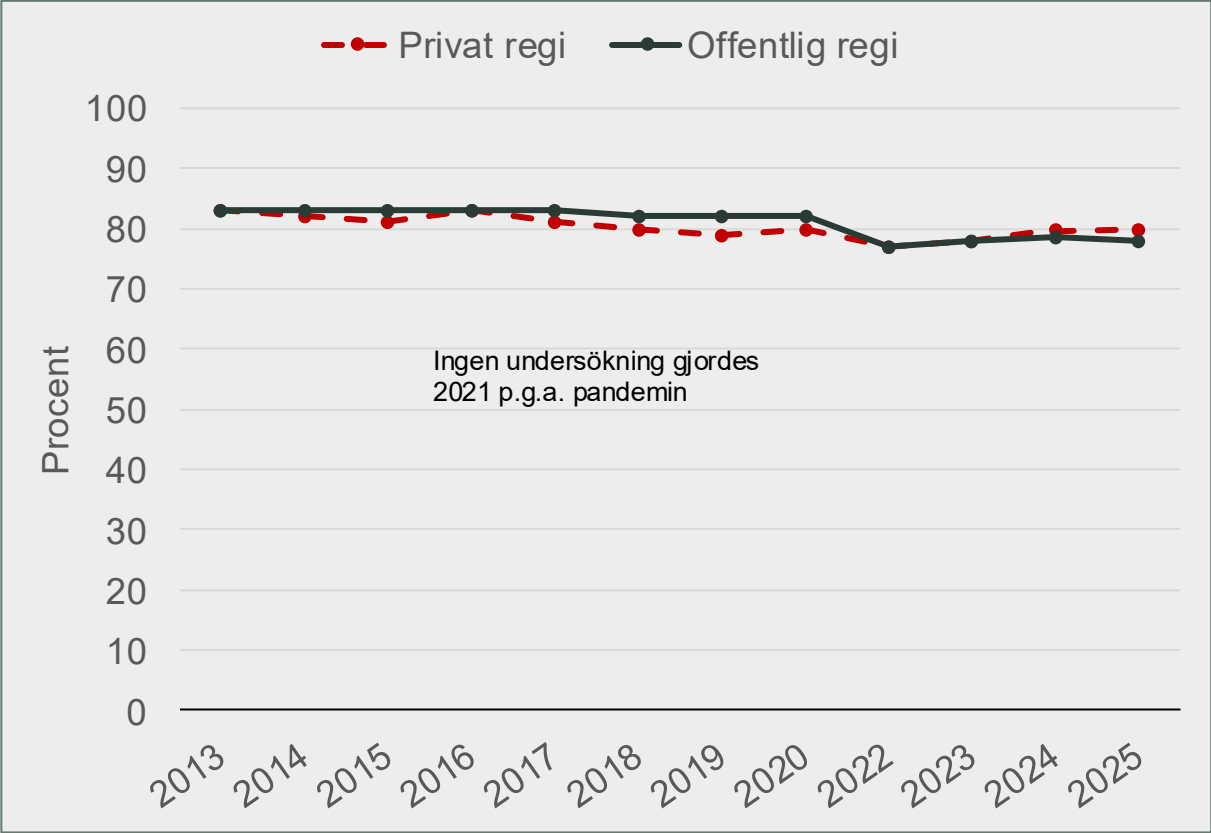
Under 2025 var det fyra av tio kommuner som angav brist på platser på särskilt boende för äldre. Endast i knappt var tionde kommun angav kommunerna att de hade ett överskott.

Källa: Boverket

*Under perioden 2016–2025 är det mellan 8 och 19 kommuner beroende på år som inte besvarat Boverkets enkät

Hur nöjda är omsorgstagarna med äldreomsorgen

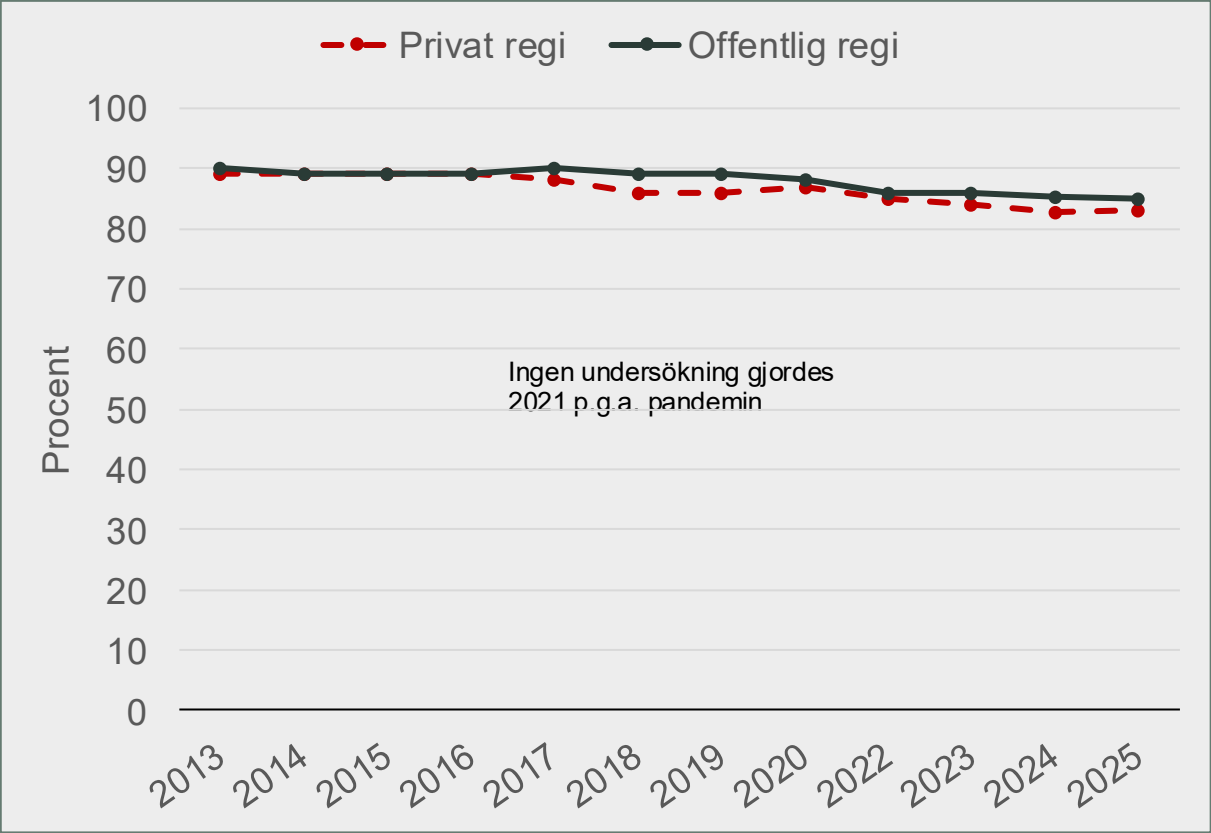
Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende? (Andelen Mycket nöjd/Ganska nöjd) Perioden 2013–2025

Andelen av omsorgstagarna på särskilt boende för äldre som är ganska eller mycket nöjda motsvarar cirka åtta av tio. Andelen har sjunkit något över tid och är på samma nivå för privata respektive kommunalt drivna boenden.

Källa: Öppna jämförelser särskilt boende för äldre (Socialstyrelsen)

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har? (Andelen Mycket nöjd/Ganska nöjd) Perioden 2013–2025

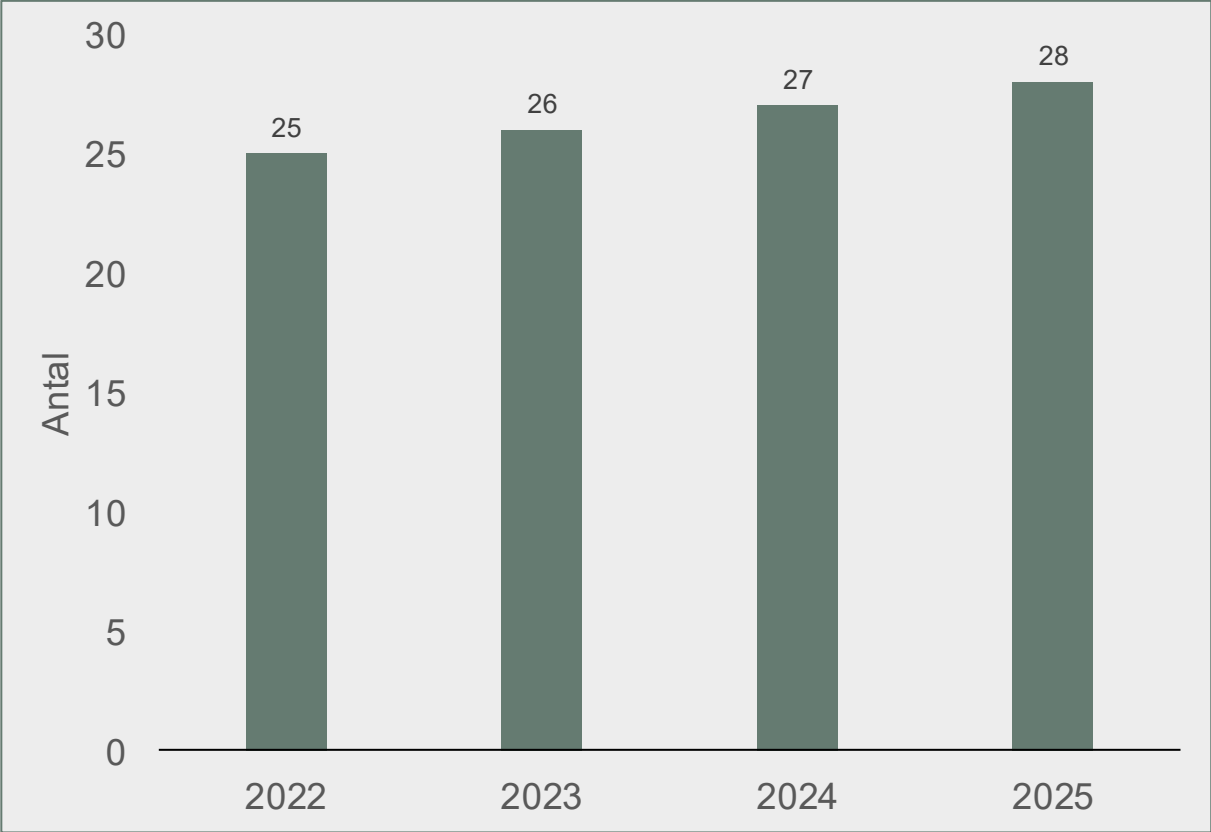

Drygt åtta av tio av omsorgstagare är ganska eller mycket nöjda med sin hemtjänst. Precis som för särskilda boenden har andelen minskat något över tid och är på motsvarande nivå för privata respektive kommunalt drivna enheter.

Källa: Öppna jämförelser hemtjänst för äldre (Socialstyrelsen)

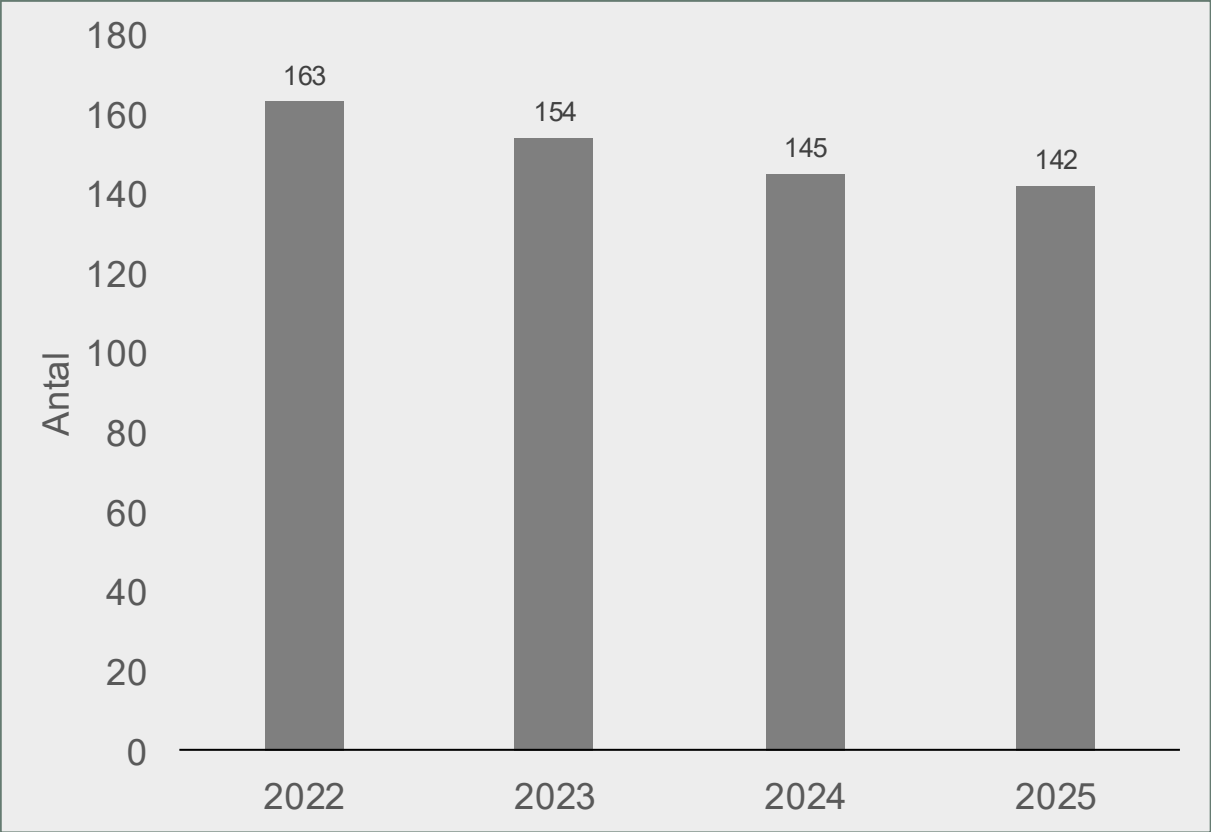
Valfrihetssystem inom äldreomsorgen i Sveriges kommuner

Antal kommuner med valfrihetssystem enligt LOV (lagen om valfrihet) inom särskilt boende för äldre perioden 2022–2025

Endast 28 kommuner tillämpar lagen om valfrihet (LOV) inom särskilt boende för äldre. Till skillnad från hemtjänst för äldre har antalet ökat de senaste åren om än från en låg nivå. Det förekommer också att kommuner erbjuder valfrihet med upphandlade alternativ, men det rör sig om få kommuner i dagsläget.

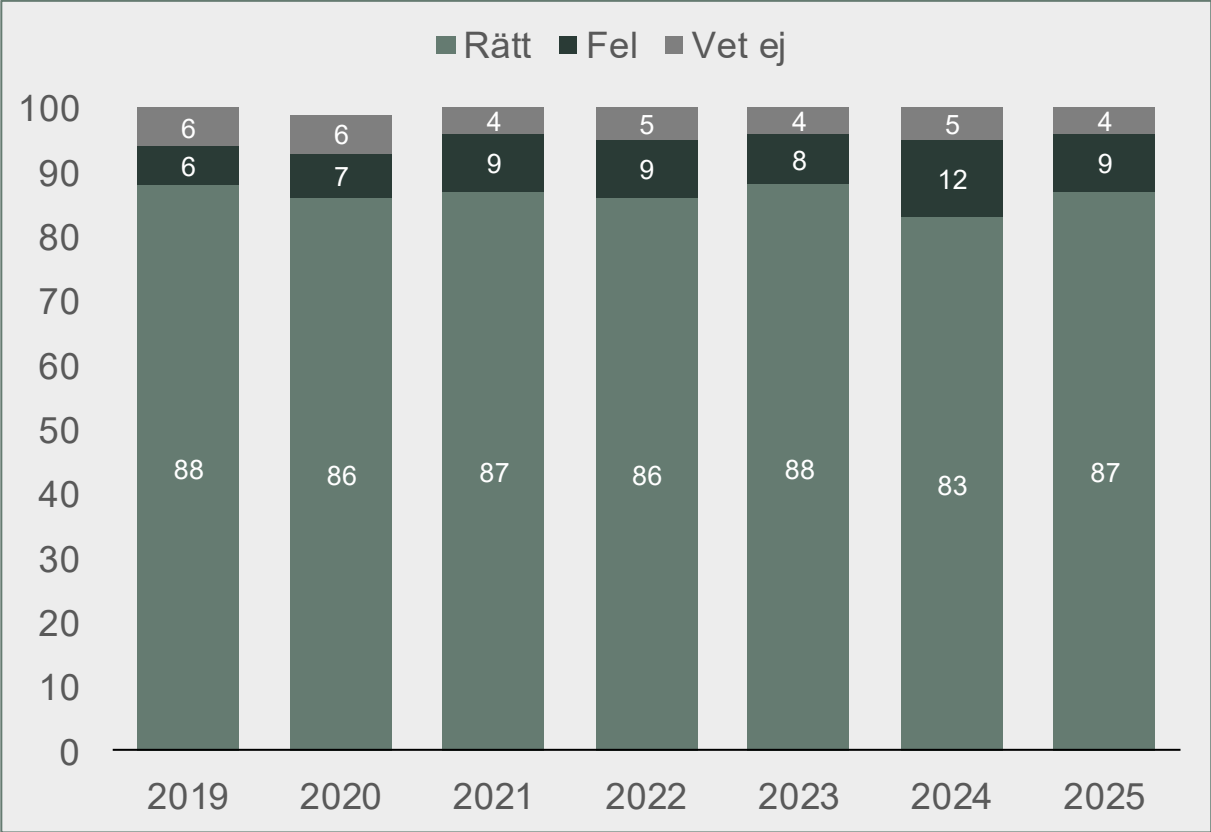
Antal kommuner med valfrihetssystem enligt LOV (lagen om valfrihet) inom hemtjänst perioden 2022–2025

Knappt hälften av samtliga kommuner tillämpar lagen om valfrihet (LOV) inom hemtjänsten. Andelen har dock minskat de senaste åren och att LOV finns i en kommun är ingen garanti för att det finns privata utförare. Det förekommer också att kommuner erbjuder valfrihet med upphandlade alternativ, men det rör sig om få kommuner i dagsläget.

Andel av befolkningen som anser att det är rätt att man får välja särskilt boende

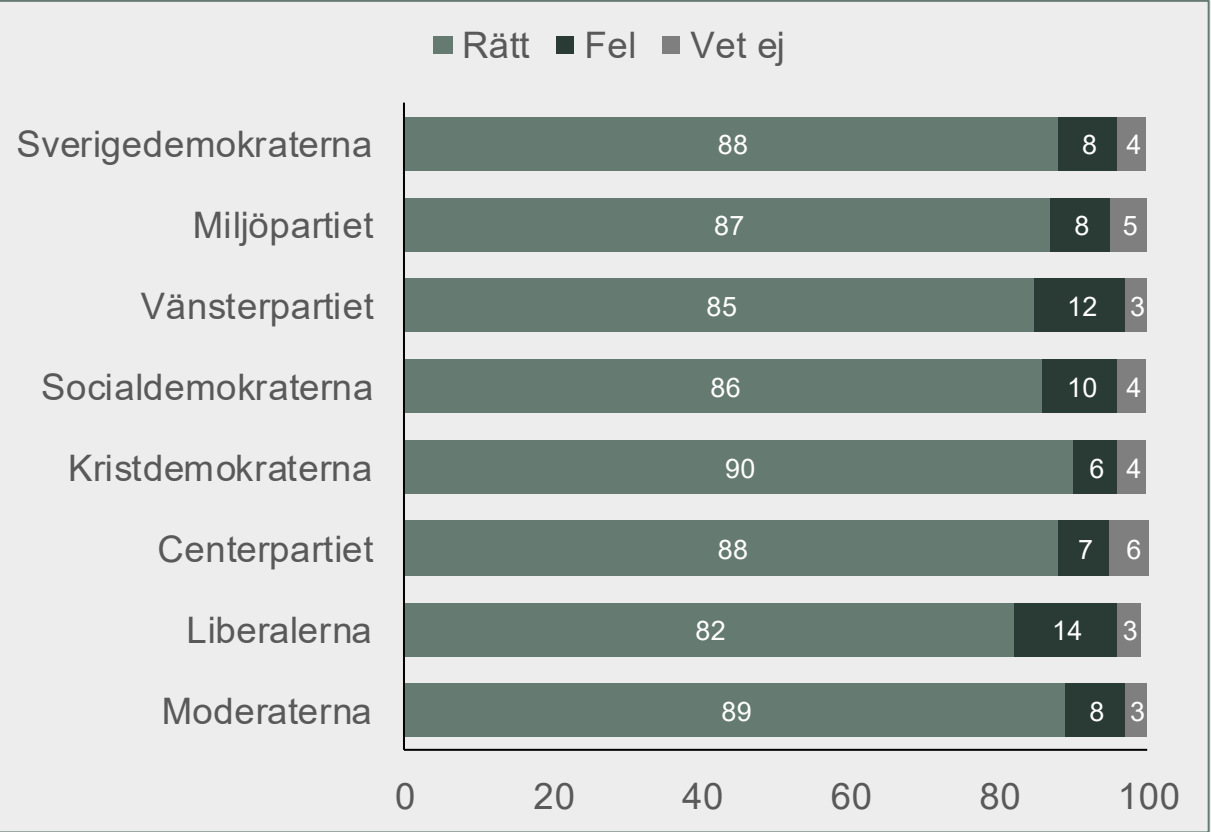
Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja särskilt boende? Perioden 2019–2025

Stödet för rätten att äldre själv ska få välja särskilt boende är stark i den svenska befolkningen. Närmare 9 av 10 svenskar tycker att de äldre ska ha den rätten även om andelen minskade något under det senaste året.

Källa: Svenskt Näringsliv

Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja särskilt boende? (2025)

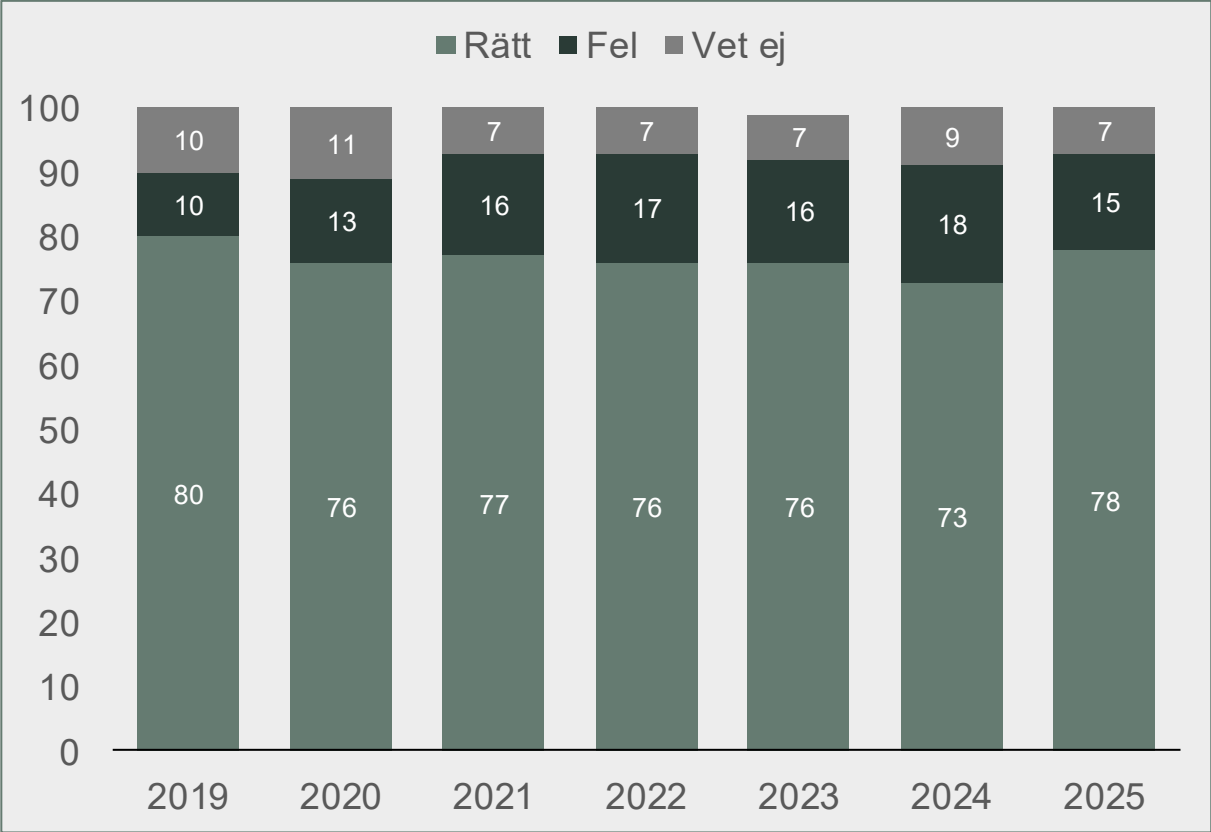

Stödet för rätten att äldre själv ska få välja särskilt boende är stark i befolkningen oavsett vilket politiskt parti man röstar på. Stödet är högst bland de som röstar på Kristdemokraterna och lägst bland de som röstar på Vänsterpartiet.

Källa: Svenskt Näringsliv

Andel av befolkningen som anser att det är rätt att man får välja hemtjänstutförare

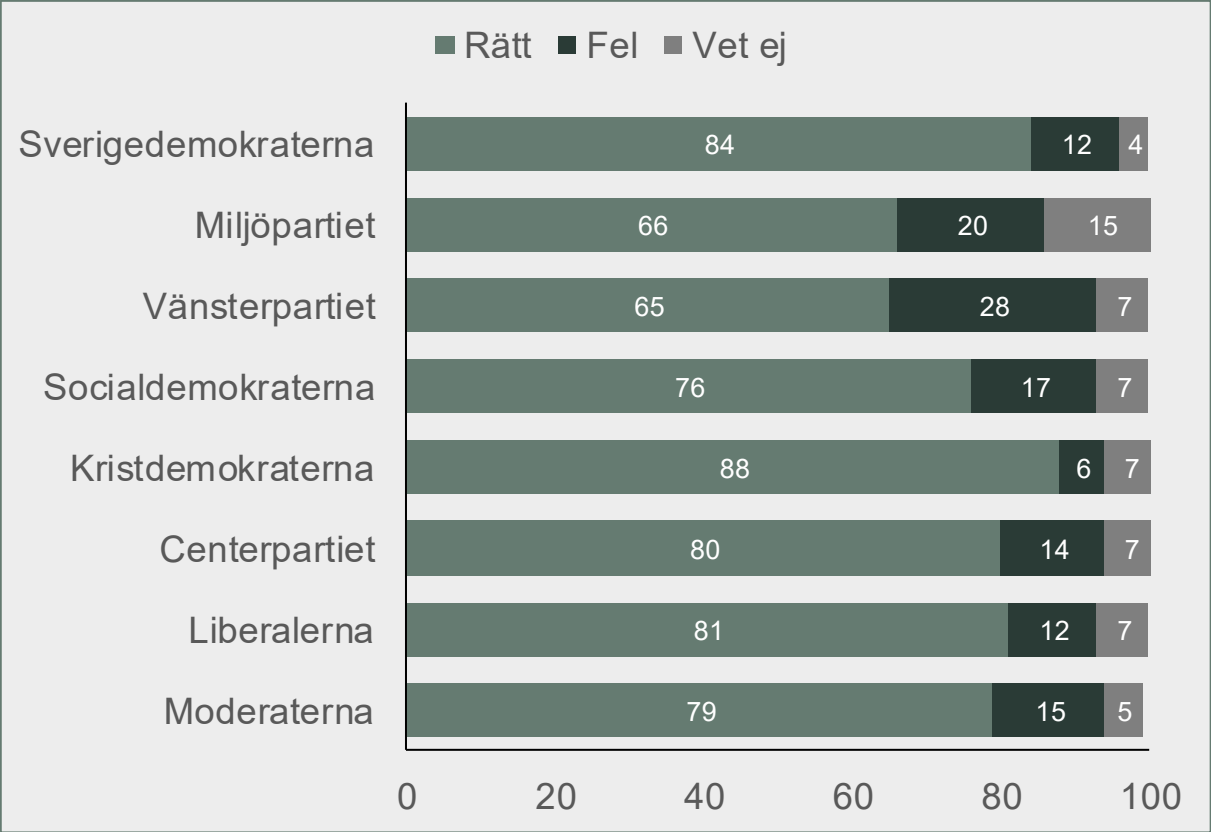
Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja hemtjänstutförare? Perioden 2019–2025

Stödet för att äldre själv ska få välja vem som ska utföra hemtjänsten är stark hos det svenska folket. Nästan åtta av tio svenska tycker att äldre ska ha den rätten. Andelen ökade under 2025.

Källa: Svenskt Näringsliv

Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja hemtjänstutförare? (2025)

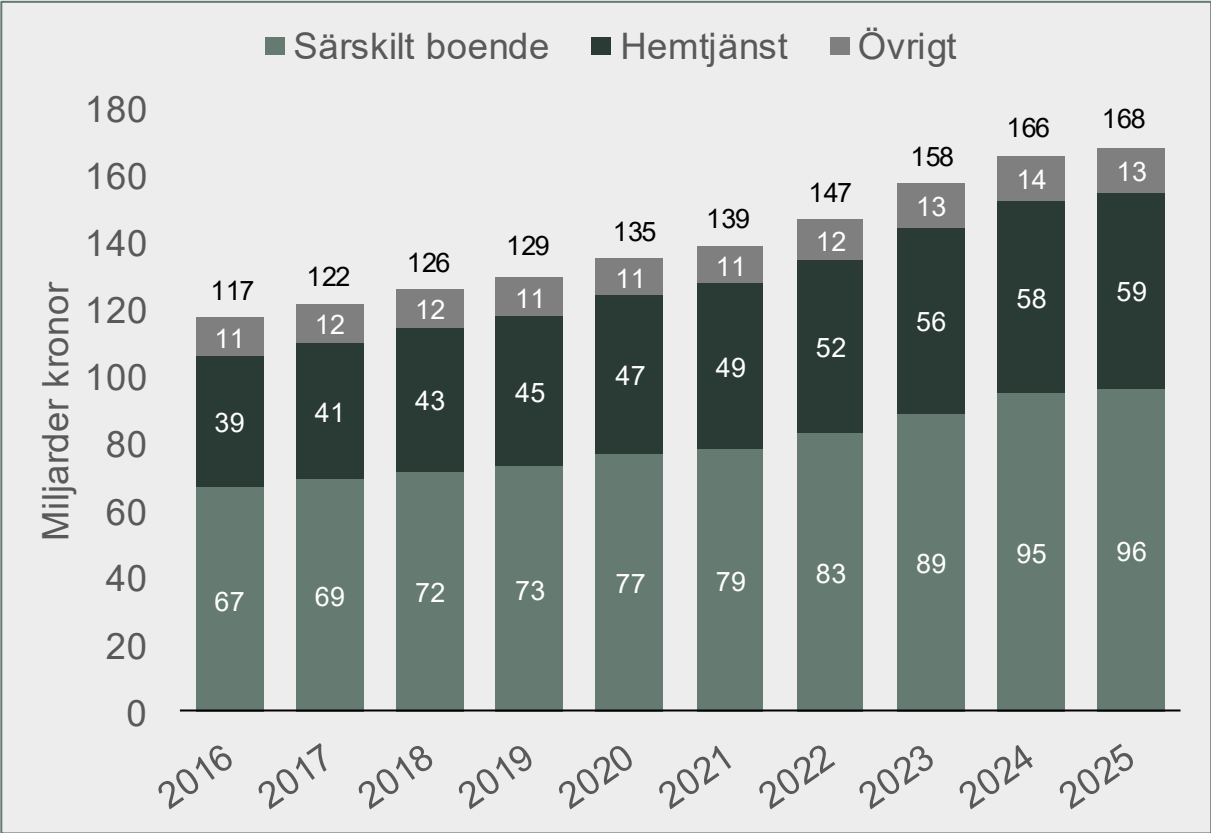
Stödet för att äldre själv ska få välja vem som ska utföra hemtjänsten är också relativt stark oavsett vilket politiskt parti man röstar på. Det finns dock tydliga skillnader; stödet är högst bland de som röstar på Kristdemokraterna och lägst bland de som röstar på Vänsterpartiet.

Källa: Svenskt Näringsliv

3. Kostnader och resursanvändning inom äldreomsorgen 2015–2024

Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen fördelat på olika delar

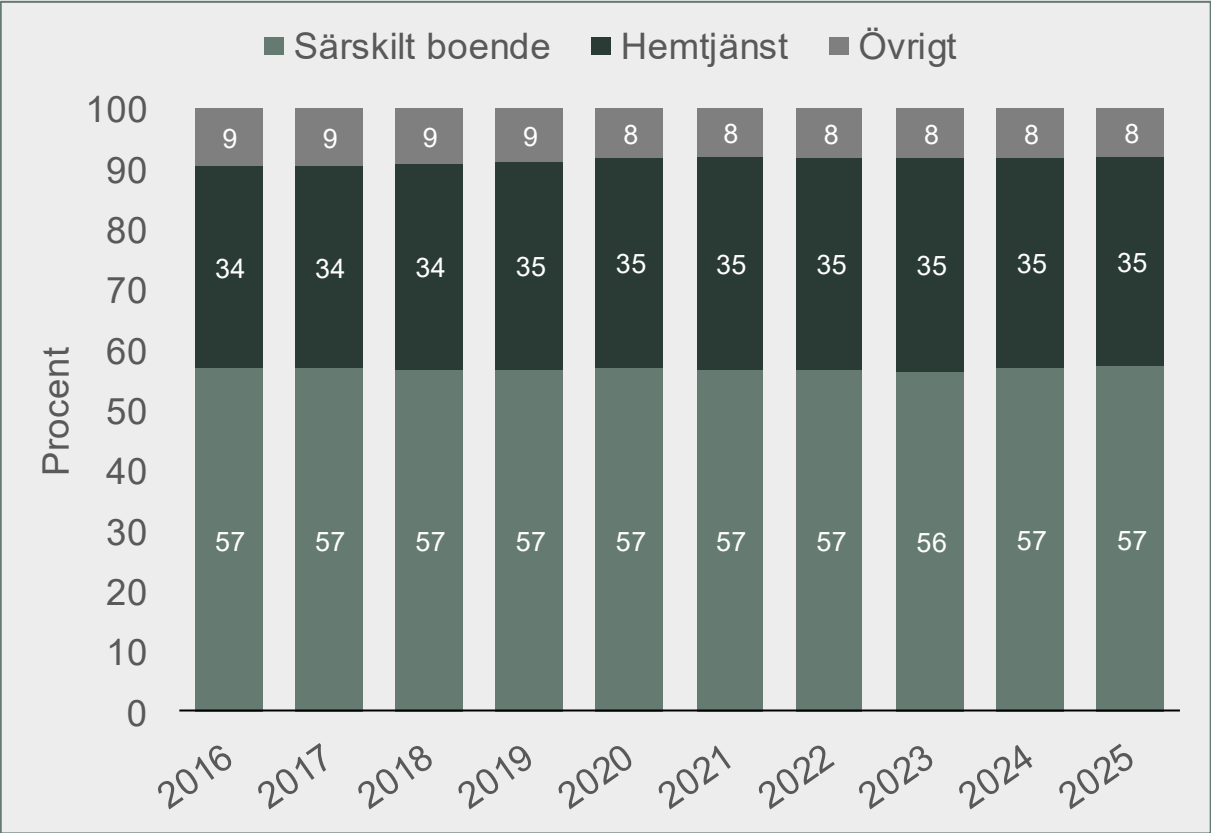
Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen fördelat på olika delar perioden 2016–2025

Den totala kostnaden för äldreomsorgen uppgick till 168 miljarder kronor 2025. Kostnaden har ökat med drygt 50 miljarder de senaste tio åren. Av ökningen är cirka 70 procent rena kostnadsökningar och inte en ökning av resurserna.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen procentuellt fördelat mellan dess olika delar perioden 2016–2025

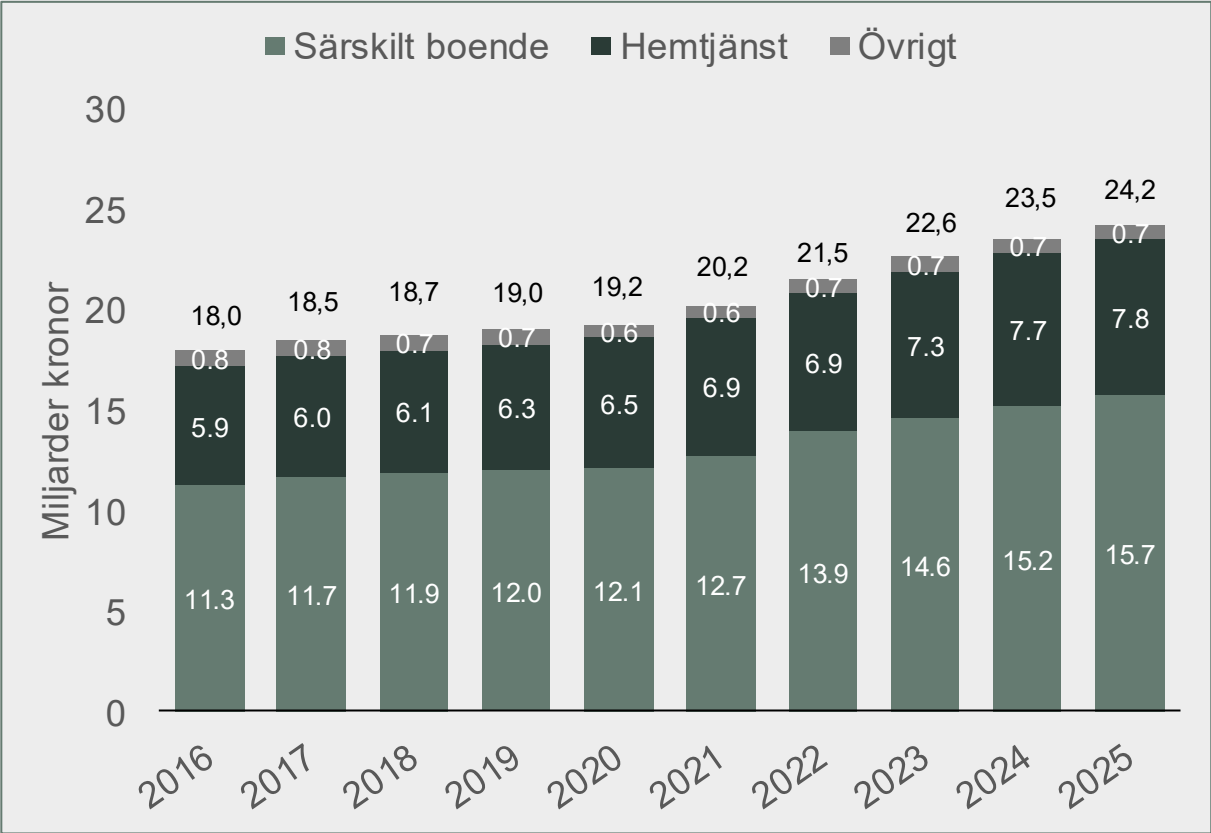

Av de totala kostnaderna för äldreomsorgen utgjorde kostnader för särskilt boende 57 procent 2025. Andelen för hemtjänsten uppgick till 35 procent och har ökat något över tid.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Kommunernas köp av äldreomsorg från privata utförare perioden 2015–2024

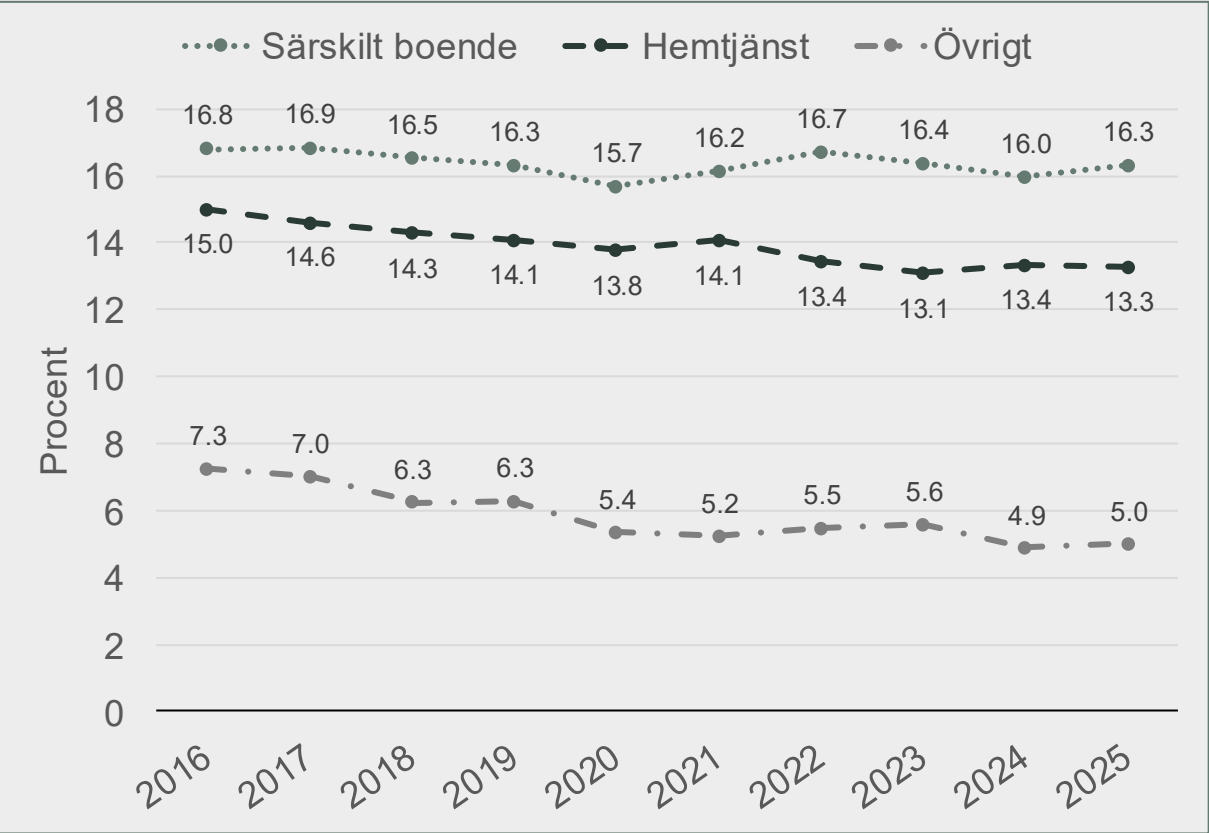
Kommunernas köp av äldreomsorg från privata utförare fördelat på olika delar perioden 2016–2025

Kommunernas köp av äldreomsorg från privata aktörer uppgick till drygt 24 miljarder kronor 2025. Störst andel utgjordes av särskilt boende med 15,7 miljarder, motsvarande drygt 65 procent. Kommunerna köpte hemtjänst för nästan 8 miljarder från privata utförare.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Kommunernas köp av äldreomsorg från privata utförare som andel av de totala kostnaderna för den kommunala äldreomsorgen per del perioden 2016–2025

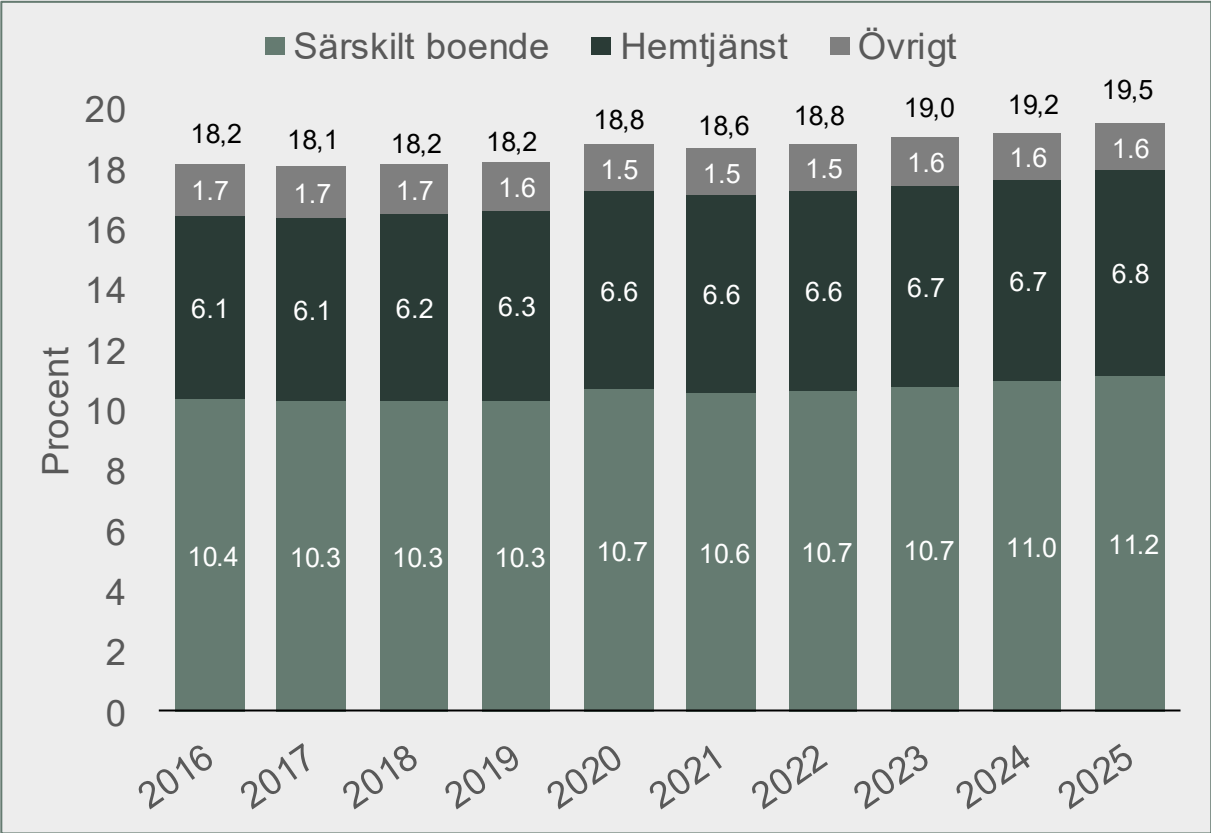

Köp från privata utförare av äldreomsorg har generellt minskat som andel av de totala kostnaderna för äldreomsorg. Störst är andelen inom särskilt boende där den ligger på drygt 16 procent. Inom hemtjänsten är andelen drygt 13 procent och har sjunkit från drygt 15 procent på 10 år.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Kostnaden för den kommunala äldreomsorgen i relation till kommunernas totala verksamhetskostnader respektive BNP

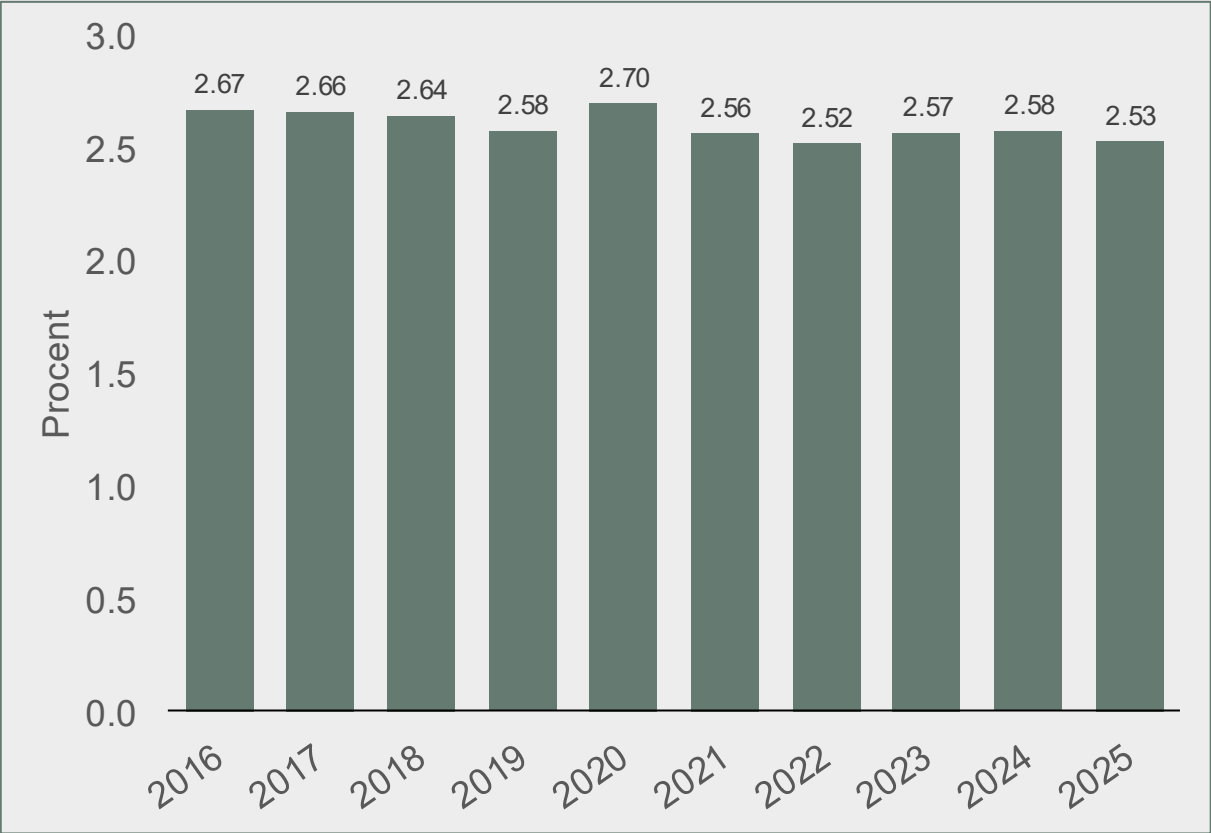
Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen i relation till kommunernas totala verksamhetskostnader perioden 2016–2025

Av kommunernas totala verksamhetskostnader utgjordes närmare en femtedel av kostnaderna för äldreomsorg 2025. Andelen har legat relativt konstant under den senaste tioårsperioden.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen i relation till BNP perioden 2016–2025

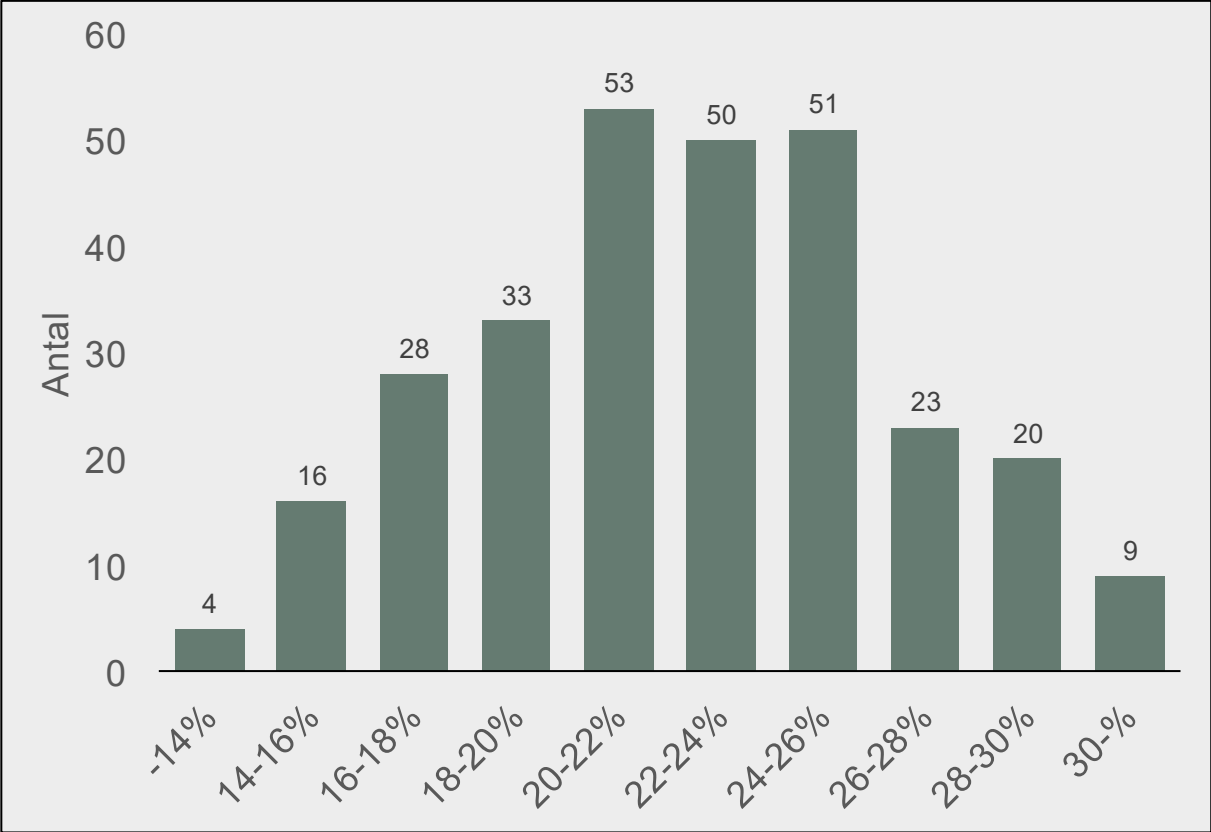
Den totala kostnaden för äldreomsorgen i relation till värdet av den totala produktionen av varor och tjänster i den svenska ekonomin, BNP, har sjunkit något under den senaste tioårsperioden. 2016 var andelen 2,7 procent och 2025 var andelen 2,5 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB) & Nationalräkenskaperna (SCB)

4. Äldreomsorg i kommunerna

Äldreomsorgens kostnader som andel av kommunernas verksamhetskostnader respektive andel av befolkningen med äldreomsorg, spridning mellan kommuner

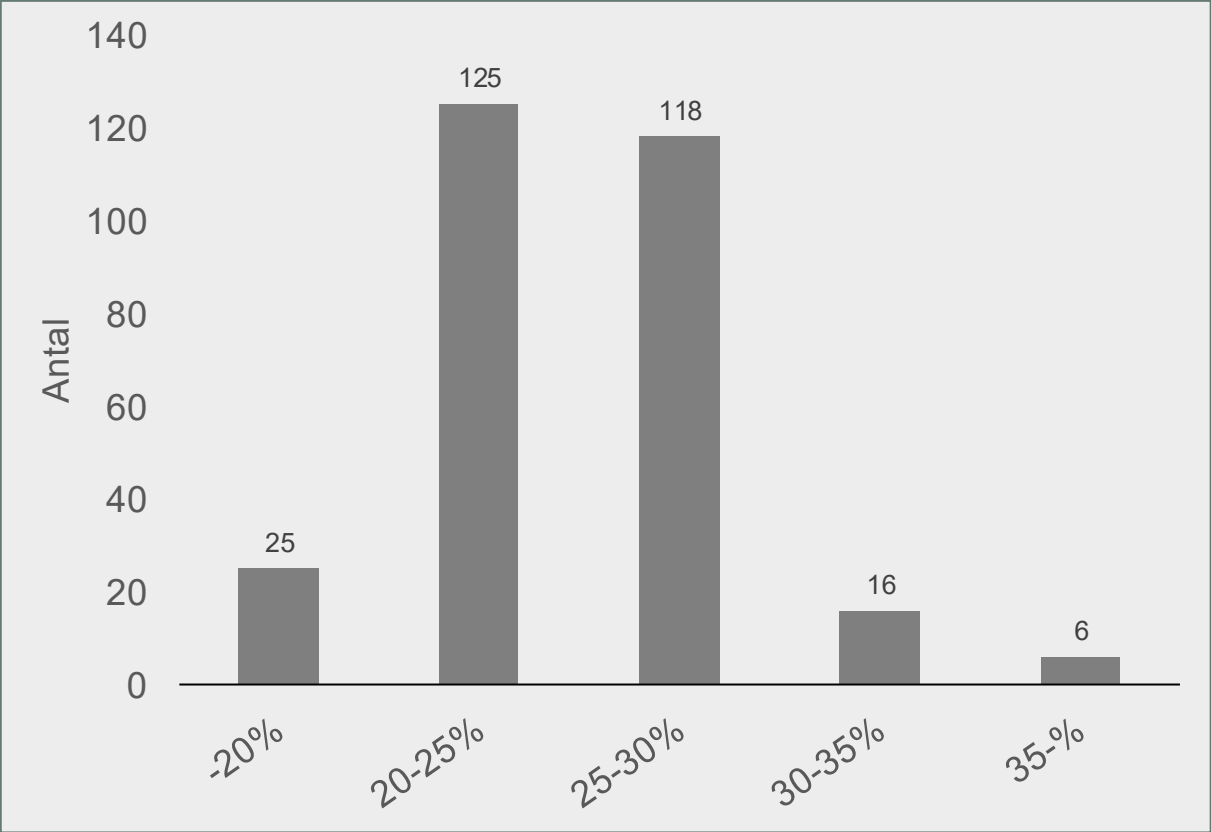
Äldreomsorgens kostnader som andel av kommunernas verksamhetskostnader, spridning mellan landets kommuner 2025

Spridningen mellan Sveriges kommuner avseende hur stor del av kommunernas totala verksamhetskostnader som utgörs av kostnaderna för äldreomsorg är stor. I fyra kommuner var andelen under 14 procent medan den i nio kommuner var över 30 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Andel* av befolkningen 80+ år som har en plats på ett särskilt boende för äldre eller hemtjänst, spridning mellan landets kommuner 2025

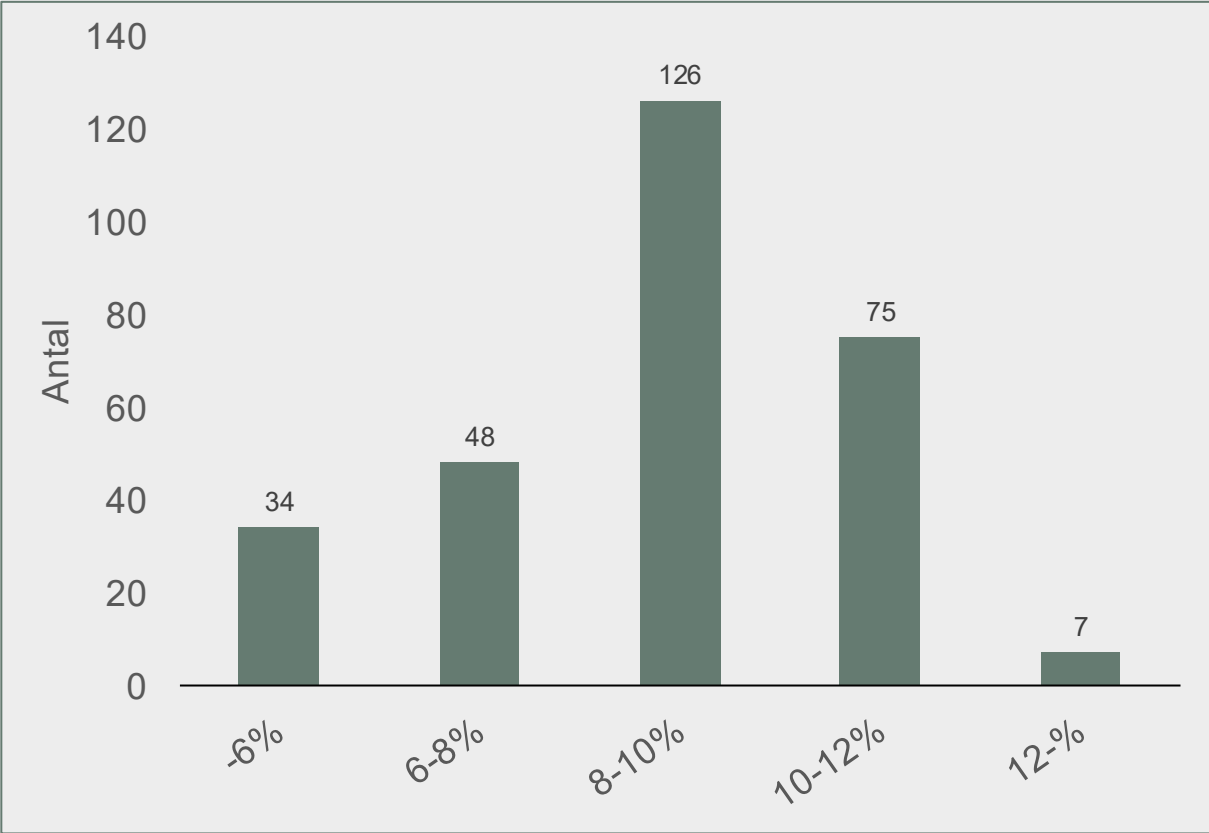

Spridningen mellan kommunerna avseende hur stor del av befolkningen 80+ år som har antingen plats på ett särskilt boende eller hemtjänst är stor. I 25 kommuner hade under 20 procent av denna grupp äldreomsorg medan andelen i 22 kommuner låg över 30 procent.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2025 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Andel* av befolkningen 80+ år med plats på särskilt boende respektive hemtjänst, spridning mellan landets kommuner

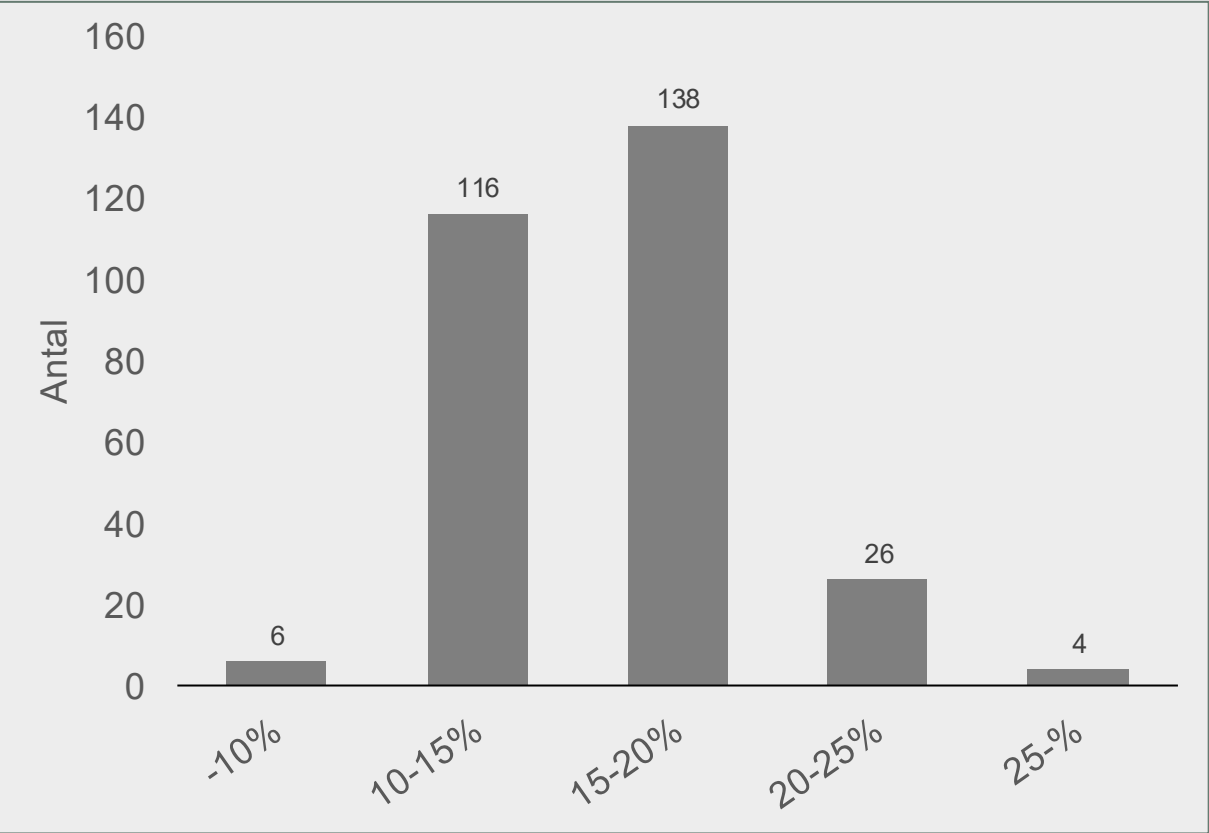
Andel av befolkningen 80+ år som har en plats på ett särskilt boende för äldre, spridning mellan landets kommuner 2025

I sju kommuner hade mer än 12 procent av befolkningen 80+ år plats på ett särskilt boende för äldre 2025. I 34 kommuner hade färre än 6 procent av samma åldersgrupp en plats på ett särskilt boende.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2025 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Andel av befolkningen 80+ år som har hemtjänst, spridning mellan landets kommuner 2025

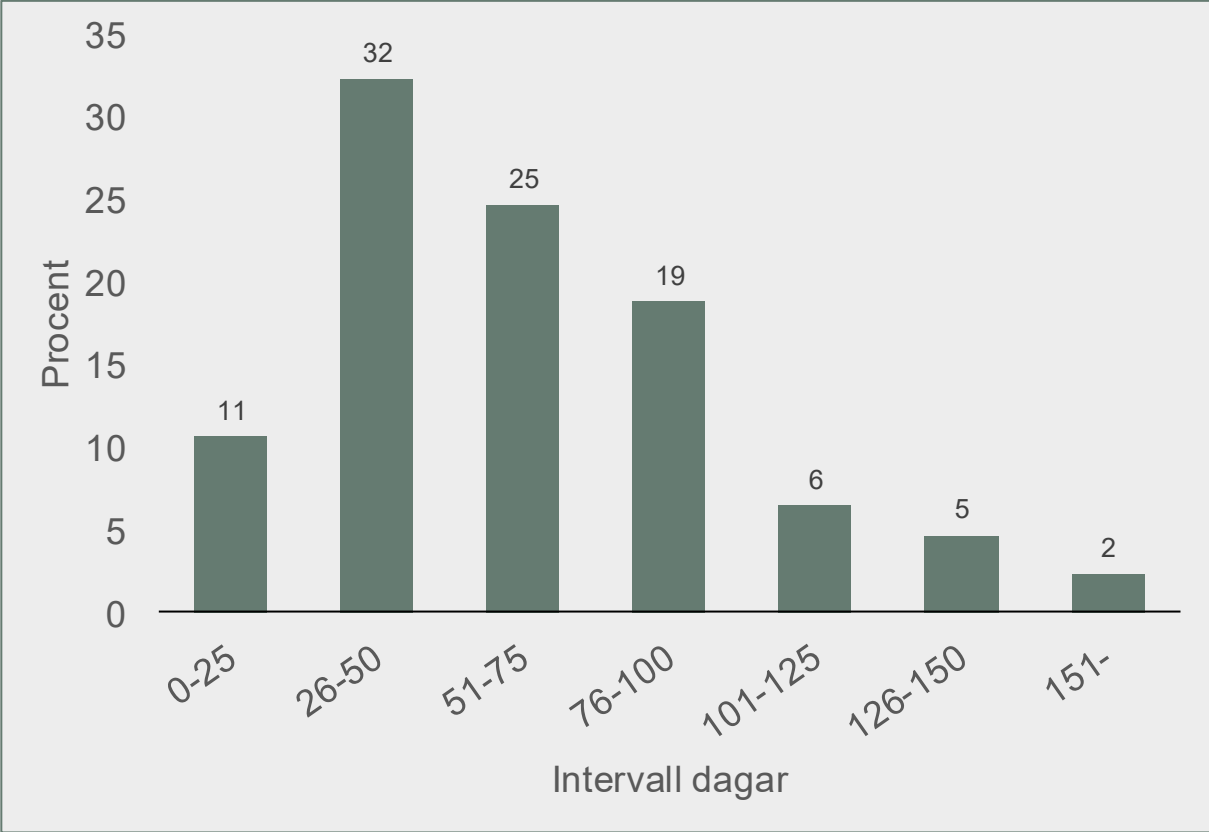

I fyra kommuner hade 2025 mer än 25 procent av befolkningen 80+ år hemtjänst för äldre. I sex kommuner hade färre än 10 procent av samma åldersgrupp hemtjänst.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2025 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Spridning i tid från ansökan till första erbjudna inflyttningsdatum och genomsnittlig vistelsetid på särskilt boende för äldre bland kommuner 2025

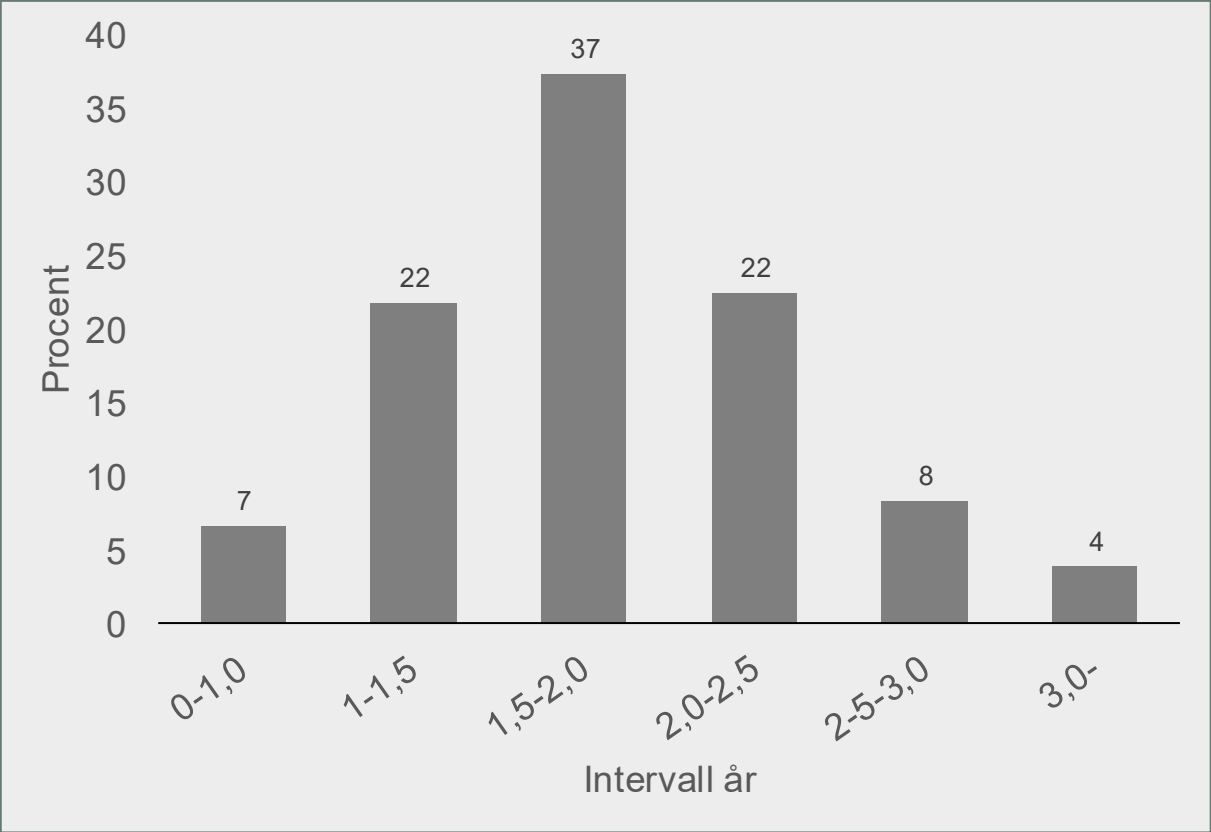
Spridning i tid (medianvärde) från ansökan till första erbjudet inflyttningsdatum på särskilt boende för äldre bland kommuner* 2025, andel kommuner i olika intervall

Den genomsnittliga tiden det tar efter att en omsorgstagare ansökt om en plats på ett särskilt boenden till det första erbjudandet om inflyttningsdatum skiljer sig mycket åt mellan landets kommuner.

Källa: Kolada

Spridning i genomsnittlig vistelsetid på särskilt boende för äldre perioden bland kommuner 2025, andelar kommuner i olika intervall

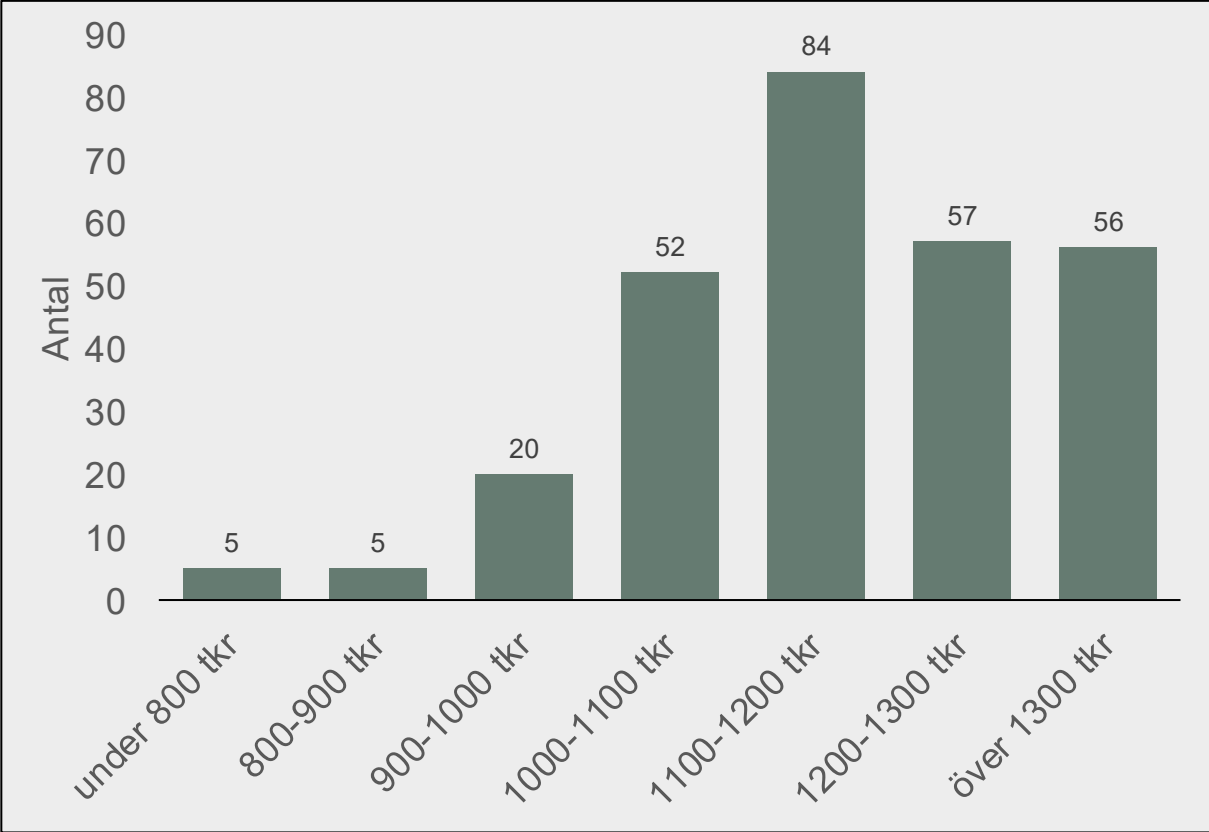
Den genomsnittliga vistelsetiden för en omsorgstagare på ett särskilt boende varierar från under ett år till över tre år bland landet kommuner.

Källa: Kolada

*Baserat på 176 kommuner

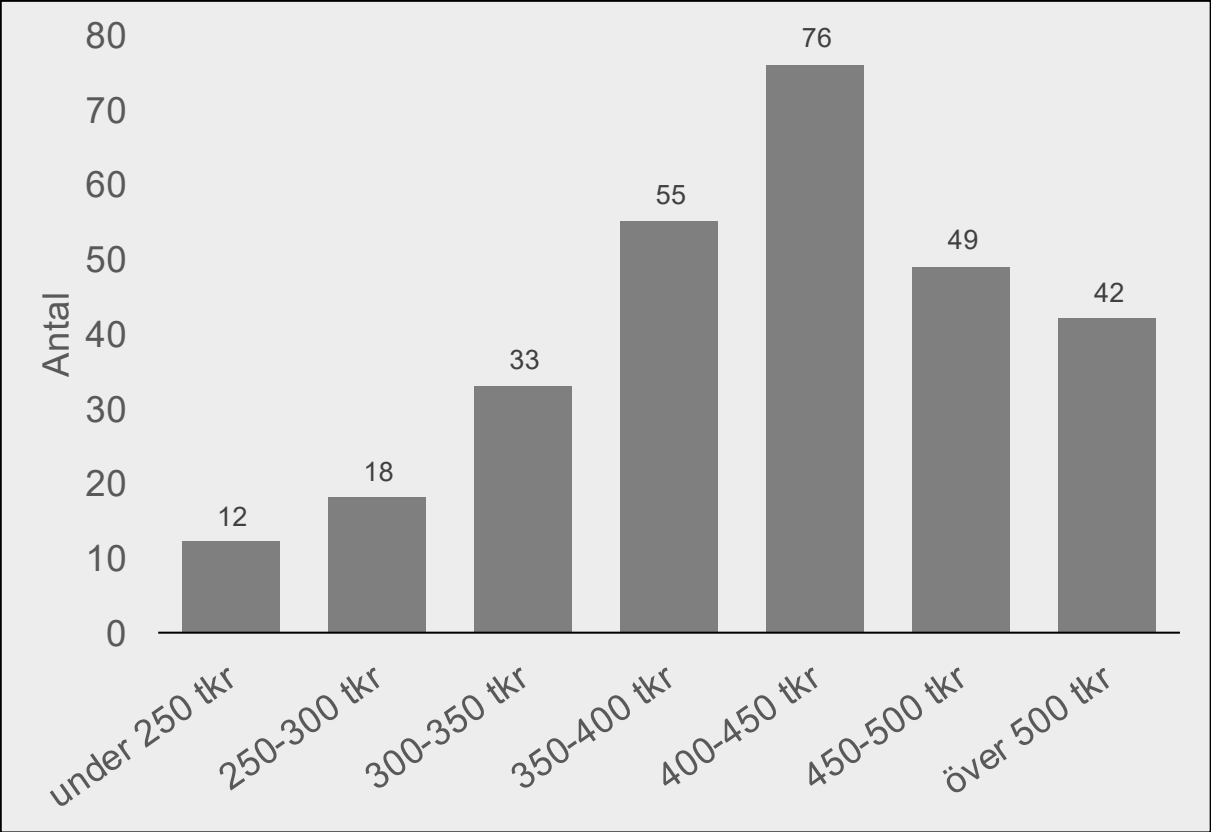
Kostnad för äldreomsorg per omsorgstagare, spridning mellan landets kommuner

Genomsnittlig kostnad per omsorgstagare som har plats på ett särskilt boende för äldre, spridning mellan landets kommuner 2025

Spridningen i den genomsnittliga kostnaden per omsorgstagare per plats på särskilt boende för äldre är stor mellan kommunerna. I 10 av landets kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden under 900 tkr medan den i nästan 60 kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden över 1 300 tkr.

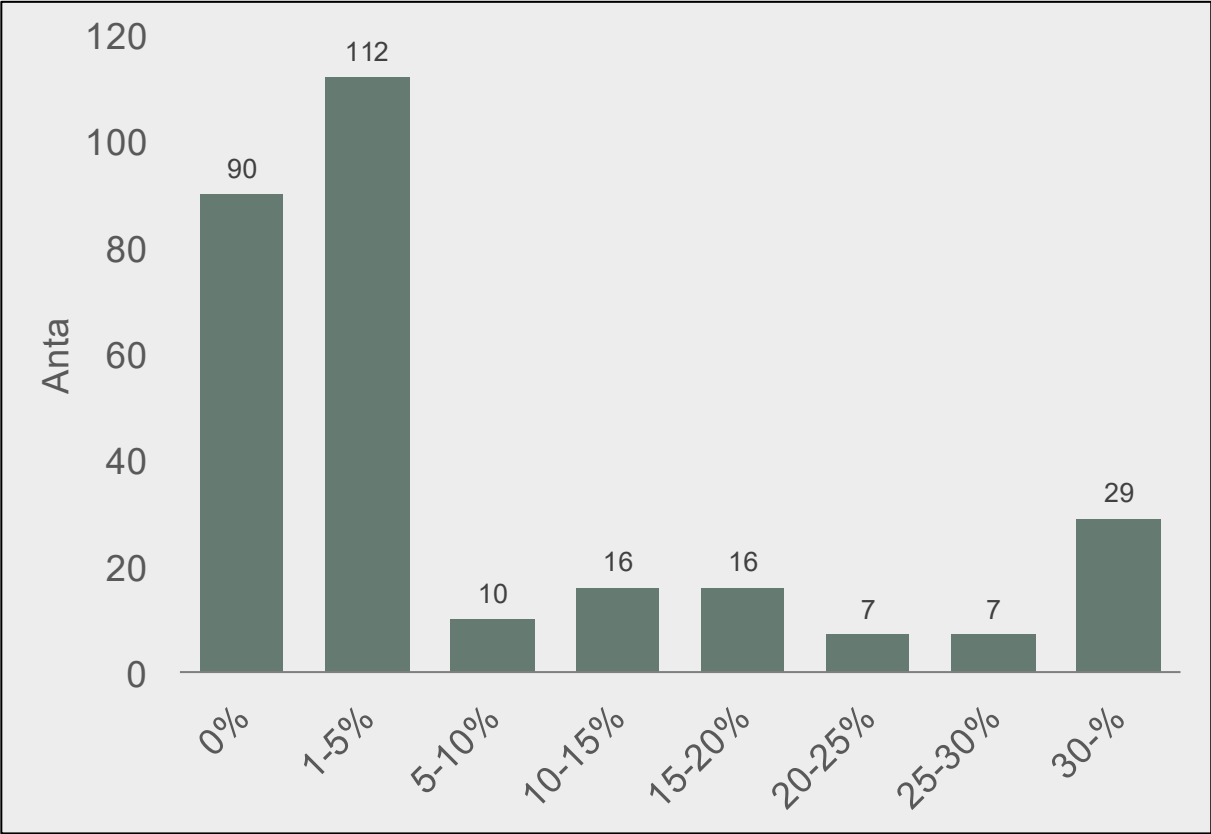
Genomsnittlig kostnad per omsorgstagare som har hemtjänst för äldre, spridning mellan landets kommuner 2025

Spridningen i den genomsnittliga kostnaden per omsorgstagare med hemtjänst för äldre är stor mellan kommunerna. I 30 av landets kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden under 300 tkr medan den i 42 kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden över 500 tkr.

Andel köp från privata utförare inom särskilt boende respektive hemtjänst

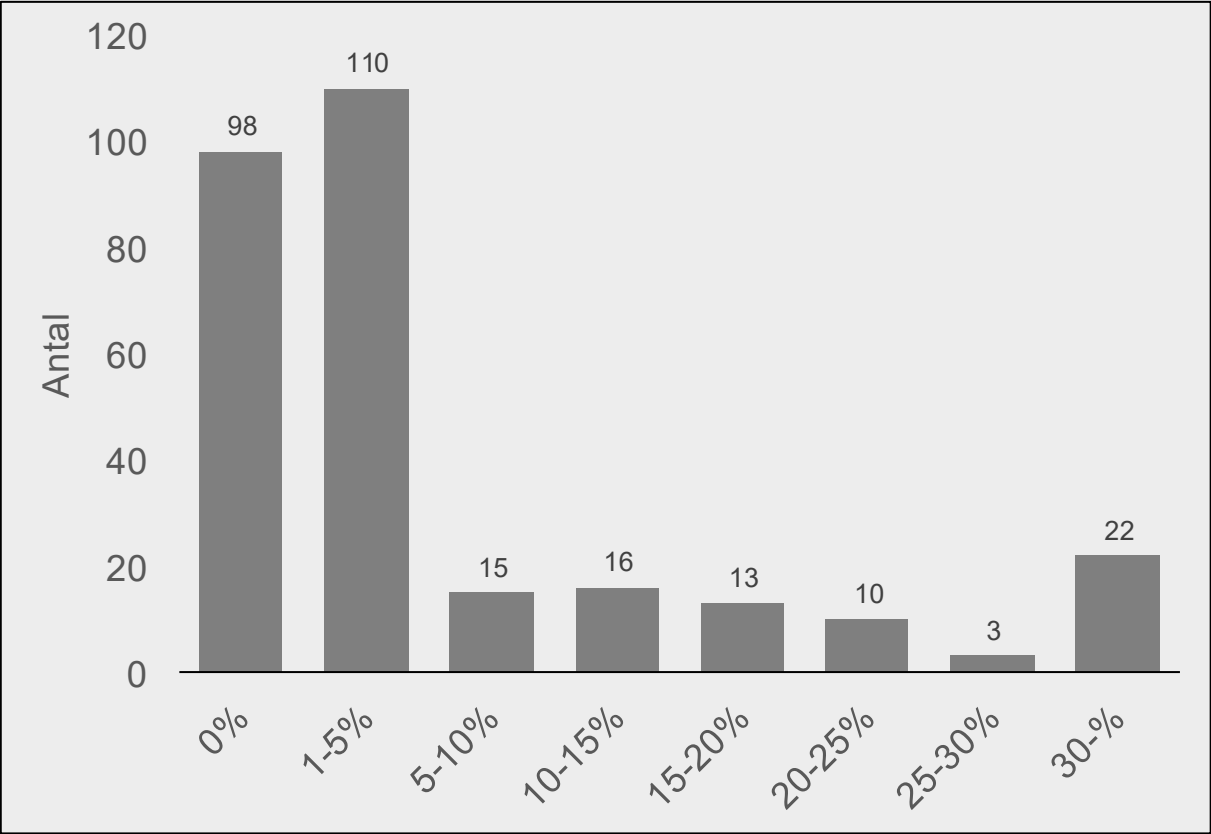
Andel köp från privata utförare inom särskilt boende för äldre, spridning mellan landets kommuner 2025

Det är stor spridning mellan landets kommuner avseende hur stor andel av kostnaderna för särskilt boende som utgörs av köp från privata utförare. I 202 kommuner utgjorde dessa köp mindre än 5 procent av den totala kostnaden. I 29 kommuner var dock andelen köp över 30 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Andel köp från privata utförare inom hemtjänst, spridning mellan landets kommuner 2025

Även avseende kostnaden för hemtjänst för äldre var det mycket stor spridning mellan kommunerna i hur stor andel som utgjordes av köp från privata utförare. I 22 kommuner var andelen över 30 procent medan i 208 kommuner var andelen under 5 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)